

Časopis Ortodoncie

Pravidla pro publikační činnost

Vnitřní redakční předpisy

zpracoval:
Jiří Tvardek

Kolektiv autorů:
Josef Kučera
Ivo Marek
Alena Mottlová
Jiří Tvardek

Česká ortodontická společnost
2020

Obsah:

1. Seznam použitých směrnic, norem, doporučení a pravidel	4
2. Cíle časopisu	5
3. Etické principy publikace studií v časopisu Ortodoncie	6
4. Etický kodex časopisu Ortodoncie.....	8
4.1. Povinnosti autorů.....	8
4.2. Povinnosti recenzentů	10
4.3. Povinnosti redaktorů a redakční rady.....	12
4.4. Povinnosti vydavatele	14
5. Autorství	15
5.1. Spoluautorství	15
5.2. Užití práce jako autorského díla	16
5.3. Smlouva o autorských právech	17
5.4. Originalita odborného sdělení	18
5.5. Recenzní řízení, podmínky přijetí/nepřijetí rukopisu	18
6. Redakce	20
6.1. Úloha redaktora	20
6.2. Redakční volnost / svoboda	20
6.3. Střet zájmů v rámci redakce časopisu Ortodoncie	21
6.4. Struktura redakce.....	21
6.5. Financování redakce a časopisu.....	22
7. Recenzní řízení v rámci časopisu Ortodoncie.....	24
7.1. Úloha recenzenta - recenzenti v řízení vyhodnocují především:.....	25
7.2. Nastávají následující možnosti:.....	26
8. Střet zájmů	28
8.1. Potenciální střety zájmů související se závazky jednotlivých autorů.....	28
8.2. Potenciální střety zájmů související s podporou projektů	29
8.3. Potenciální střety zájmů související se závazky editorů, zaměstnanců časopisu či recenzentů	29

8.4. Rozhodovací proces redakční rady v případě možného střetu zájmů.....	30
9. Soukromí a důvěrnost dat	32
9.1. Pacienti a účastníci výzkumu	32
9.2. Autoři a recenzenti.....	33
10. Prohlášení o lidských právech a právech zvířat.....	34
11. Informované souhlasy v časopise Ortodontie	35
11.1. Všeobecná pravidla informovaného souhlasu.....	35
11.2. Informované souhlasy a detaily pacientů	35
11.3. Zákonné normy a související legislativa	37
12. Pokyny pro autory	38
12.1. Požadavky na odborné práce.....	39
12.2. Přílohy k zaslanému příspěvku.....	43
12.3. Check-list pro autory	44
12.4. Postupy jiných typů příspěvků	45
12.5. Adresa ke korespondenci.....	47
13. Elektronické vydání časopisu Ortodontie	48
Příloha A - Prohlášení autora článku o “Autorství” příspěvku do časopisu Ortodontie	49
Příloha B - Prohlášení o střetu zájmů	50
Příloha C - Souhlas autora s pravidly “Užití a práva zvířat a lidí v medicínských studiích” ..	51
Příloha D - Souhlas autora článku s “Etickými principy” časopisu Ortodontie	52
Příloha E - Příklad souhlasu pacienta/zákonného zástupce se zveřejněním dokumentace	53
Příloha F - Souhlas autora článku s pravidly “Informovaného souhlasu”	54
Příloha G - Autorské právo / copyright.....	55
Příloha H - CRediT - role autorů, spoluautorů a přispěvatelů	56
Příloha I - Smlouva o autorských právech	57
Příloha J - Zkratky názvů nejčastěji citovaných časopisů.....	58

1. Seznam použitých směrnic, norem, doporučení a pravidel

- International Committee of medical journals editor recommendations (ICMJE)
- Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals
- Autorský zákon 121/2000 Sb. (CZ)
- Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl
- Nařízení 2016/679 (General Data Protection Rules) (EU)
- Consolidated Standards Of Reporting Trials (CONSORT)
- Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses (PRISMA)
- Zákon o ochraně osobních údajů 101/2000 Sb. (CZ)
- Zákon o zpracování osobních údajů 110/2019 Sb. (CZ)
- Health Insurance Portability and Accountability Act of 1996 (HIPAA - USA)
- Committee of publication ethics (COPE)
- NISO Z39.29-2005 (R2010) Bibliographic References
- ARRIVE trial (A randomized trial of induction versus expectant management)
- Helsinská deklarace - Etické zásady pro lékařský výzkum s účastí osob (WMA)
- Směrnice EU 2010/63 / EU pro pokusy na zvířatech
- Elsevier publications - Publishing Ethics Resource Kit
- Copyright Act of 1976 (US)

2. Cíle časopisu

Cílem časopisu ORTODONCIE je informovat členy České ortodontické společnosti a ostatní ortodontickou a stomatologickou veřejnost o dění v odborné společnosti, o vývoji v ortodoncii a příbuzných oborech, poskytovat materiály pro postgraduální a celoživotní vzdělávání specialistů v oboru ortodoncie a informovat o odborných a školicích akcích. Časopis je vydáván zpravidla 4x ročně, vydavatelem je Česká ortodontická společnost. K dispozici je v českém jazyce, odborné práce dvojjazyčně v českém/slovenském a anglickém jazyce. Je v nejvyšším zájmu časopisu poskytovat informace profesionálně, v souladu s mezinárodními pravidly pro odborné lékařské časopisy. Časopis Ortodoncie je také vydáván v elektronické podobě, aby byl dostupný co nejjednodušší formou všem, kteří mají o obor zájem.

3. Etické principy publikace studií v časopisu Ortodoncie

Obecné principy

Časopis Ortodoncie se řídí principy pro publikační etiku (COPE). Dokumenty zahrnující klinický výzkum by měly dodržovat pokyny z Helsinské deklarace s prohlášením v textu, které potvrzuje, že tyto protokoly byly dodrženy a že pacienti udělili svůj písemný informovaný souhlas, podrobnější informace k informovanému souhlasu jsou k dispozici v příslušné sekci. Rukopis musí být v souladu s doporučeními pro vedení, vykazování, editaci a zveřejňování vědecké práce v lékařských časopisech a usilovat o zahrnutí reprezentativních lidských populací (pohlaví, věk a etnický původ) podle těchto doporučení. Vždy musí být dodržována práva na ochranu osob, zvířat či dalších subjektů výzkumu. Studie na pacientech či experimentálních zvířatech také vyžadují schválení příslušné etické komise, v článku by pak vždy mělo být uvedeno, která etická komise výzkum schválila a také jednací číslo rozhodnutí etické komise.

Etická komise

Protokol o výzkumu musí být předložen k posouzení, vyjádření, vedení a schválení příslušné etické komisi pro výzkum již před zahájením studie. Etická komise je ve svém fungování transparentní; musí být nezávislá na daném výzkumu, sponzorovi a jakémkoli jiném účastníku řízení o přijetí příspěvku a musí být řádně kvalifikována. Bere v potaz zákony a předpisy země nebo zemí, ve kterých má být výzkum prováděn, jakož i použité mezinárodní normy, ale ani etická komise nemůže omezit nebo odstranit ochranu pro výzkumné subjekty. Etická komise má právo sledovat probíhající studie. Výzkumný pracovník je povinen komisi poskytovat informace o monitorování, zejména informace o závažných nežádoucích událostech, souvisejících s výzkumem. Bez ohledu na to, zda jej etická komise přijala, nesmí být protokol změněn. Po skončení studie musí vědci předložit etické komisi zprávu obsahující shrnutí výsledků a závěrů studie.

Pravidla pro studie na experimentálních zvířatech

Pro studie probíhající na experimentálních zvířatech žádáme autory, aby se řídili pokyny pro vypracování studií v souladu s principy prohlášení ARRIVE. Všechny pokusy na zvířatech mají být v souladu s pokyny ARRIVE a měly by být prováděny v souladu se zákonem Spojeného království o zvířatech (vědecké postupy), 1986 a souvisejícími pokyny, směrnicí EU 2010/63 / EU pro pokusy na zvířatech nebo příručkou National Institute of Health pro péči a použití laboratorních zvířat (publikace NIH č. 8023, revidované 1978), případně místně platnými právními normami a autoři by měli v rukopisu jasně uvést, že tyto pokyny byly dodržovány. Pohlaví zvířat musí být uvedeno a případně vliv (nebo asociace) pohlaví na výsledky studie. Dále je vyžadováno, aby se autoři příspěvků řídili pravidly pro dodržování práv subjektů výzkumu a společně s rukopisem zaslali podepsané prohlášení, týkající se této ochrany práv. Prototypy prohlášení jsou uvedeny v závěrečné části tohoto dokumentu.

Pravidla pro klinické studie a systematické přehledy

Žádáme autory, aby všechny klinické studie byly v souladu s principy prohlášení CONSORT. Pro zpracování systematických přehledů je nutné se řídit principy prohlášení PRISMA. Odkazy na výše zmíněné dokumenty jsou uvedeny níže. Dodržování těchto pravidel je kontrolováno během recenzního řízení a recenzenti časopisu dodržení těchto pravidel musí v recenzním posudku uvést. Stejně tak recenzenti v recenzním posudku uvedou i nedodržení daných pravidel.

4. Etický kodex časopisu Ortodoncie

Publikační etika časopisu Ortodoncie vychází z Etického kodexu Výboru pro publikační etiku (COPE) a z příkladů dobré praxe v českém a zahraničním akademickém prostředí (např. pravidla pro publikační etiku časopisu Elsevier - Publishing Ethics Resource Kit). Etický kodex časopisu Ortodoncie se skládá ze čtyř částí, věnovaných povinnostem autorů, recenzentů, redaktorů a vydavatele.

4.1. Povinnosti autorů

Autorství

Za autory a/nebo spoluautory článku jsou označeni pouze ti, kteří významně přispěli ke koncepci, podobě a provedení předkládané studie. Všichni spoluautoři musejí být jednoznačně uvedeni v textu rukopisu v okamžiku jeho předložení. Žádosti o případné doplnění spoluautorů po přijetí rukopisu podléhají schválení redaktorů. Hlavní autor nebo autorka studie ručí za to, že všichni spoluautoři měli k dispozici a schválili konečné znění příspěvku a souhlasili s předložením této verze k publikaci. Další osoby, které se podílely na vzniku rukopisu určitým dílčím způsobem, jsou zmíněny na relevantním místě studie včetně vysvětlení jejich podílu.

Objektivita, původnost a uvádění zdrojů

Autoři zodpovídají za to, že jejich rukopis je původní a pravdivý. Pokud v textu použili jiné dílo nebo citaci z jiného díla svého nebo jiných autorů, musí být tato užitá a/nebo citovaná díla řádně označena a využita v souladu s platným autorským zákonem. Autoři rukopisu musejí v každém případě uvést zdroje, z nichž čerpají, podle citačních norem platných v časopise Ortodoncie. Autoři se dále zavazují uvádět takové publikace či jiná díla, která sice nejsou využita doslovně, ale významnou měrou ovlivnila podobu předkládaného příspěvku. V případě, že je rukopis výstupem z původního výzkumu autorů, je nutné v textu co nej přesněji uvést také podkladová data tak, aby bylo možno případné ze studie vyplývající poznatky replikovat a dále rozvinout. Výsledky původního výzkumu autoři zhodnotí podle svého nejlepšího přesvědčení objektivně. Podvodná a vědomě nepřesná tvrzení a využití jiných děl

bez řádného označení a bez souladu s autorským zákonem jsou považována za neetické chování a jsou nepřijatelná. Pokud autoři objeví významnou chybu či nepřesnost ve své publikované práci, jsou povinni bez odkladu informovat redaktory časopisu a spolupracovat na uveřejnění opravy nebo na stažení článku. Tato povinnost se netýká případů, kdy k projevení nepřesnosti nebo chyby došlo díky nově nabytým poznatkům, které v době publikace textu z objektivních důvodů nemohli mít autoři k dispozici. V případě, že byly studie nebo původní výzkum, na jejichž základě rukopis vznikl, financovány z vnějších zdrojů, autoři zdroje této podpory v článku explicitně uvedou. Redakce časopisu si vyhrazuje právo požadovat také informace o financování výzkumu z vnitřních zdrojů nebo osobních zdrojů autora. Tato informační povinnost se týká také případného podstatného střetu zájmů (v případě, že např. obsah rukopisu přímo souvisí s pracovní - právním vztahem k subjektu, který s obsahem rukopisu nakládá, nebo jiným typem spolupráce autora nebo autorky, jeho nebo její osobou blízkou apod.). Podrobnější vysvětlení problematiky střetu zájmů lze nalézt v sekci "Střet zájmů". Autoři jsou povinni spolu s rukopisem dodat také prohlášení o tom, že se ve střetu zájmů nenacházejí.

Souběžné návrhy k publikaci a opakované publikace

Autoři nesmějí činit kroky vedoucí k publikování své studie, hlavní části této studie nebo jiné studie popisující totožný výzkum současně v časopise Ortodontie a v dalším českém či zahraničním periodiku, neperiodické publikaci a jiném typu výstupů. Pokus o vědomé souběžné nebo opakované publikování stejného rukopisu je považován za neetický a je nepřijatelný. Autoři dodržují pravidla recenzního řízení. Bez zbytečného odkladu a v dojednaných termínech reagují na připomínky redaktorů a recenzentů. Na základě připomínek se zavazují provést potřebné úpravy. Autoři se zavazují respektovat pravidla formální úpravy textů, které jsou stanoveny v sekci „Instrukce pro autory“. Porušení těchto pravidel, stejně jako nedodržování lhůt pro potřebné úpravy, může vést k odmítnutí publikace příspěvku. Rozhodnutí v tom případě přísluší redakci časopisu Ortodontie.

Pacienti a účastníci výzkumu

Pacienti mají právo na soukromí, které by bez jejich informovaného souhlasu nemělo být narušováno. Identifikační informace včetně jmen by neměly být v popisech či na fotografiích publikovány, pokud se nejedná o informace podstatné pro vědecké účely a pacient (či rodič nebo zákonný zástupce) neposkytl písemný informovaný souhlas s publikací. Informovaný

souhlas pro tento účel vyžaduje, aby byl identifikovatelnému pacientovi předložen rukopis, který má být publikován. Autoři by měli těmto pacientům sdělit, zda by po publikaci mohl být jakýkoliv materiál, podle kterého by je potenciálně šlo identifikovat, dostupný na internetu, či v tištěné podobě. Souhlasy pacientů mají být písemné a archivované, buď v redakci časopisu nebo autory nebo obojí, podle toho, co nařizují místní předpisy a zákony. Časopis Ortodoncie se v tomto případě řídí zákony a normami platnými jak v místě vydávání časopisu (Česká republika), tak mezinárodně uznávanými platnými normami. Nepodstatné identifikační detaily by měly být vynechány. Pokud jsou jakékoliv pochyby o tom, že lze zachovat anonymitu, měl by být získán informovaný souhlas od pacienta či zákonného zástupce. Například zakrytí oční oblasti na fotografiích pacientů je nedostatečnou ochranou anonymity. Pokud jsou identifikační znaky pozměněny za účelem ochrany anonymity, například v genetických rodokmenech, pak by autoři měli zaručit, že tyto změny nezkreslují vědecký význam a editoři by měli tyto záruky vzít na vědomí. Požadavek na informovaný souhlas je být součástí pokynů pro autory daného časopisu. Pokud byl informovaný souhlas získán, mělo by to být v publikovaném článku uvedeno. Všechny informace, týkající se informovaného souhlasu, lze nalézt v sekci "Informovaný souhlas". Autoři článku spolu s rukopisem příspěvku dodávají čestné prohlášení o dodržování pravidel informovaného souhlasu. Na požádání redakce časopisu Ortodoncie jsou také povinni předložit informované souhlasy od subjektů výzkumu.

4.2. Povinnosti recenzentů

Rukopisy musejí být recenzovány s patřičným ohledem na důvěrnost autorů. Odesláním rukopisů k recenzi svěřují autoři editorům výsledky své vědecké práce a tvůrčího úsilí, na nichž mohou záviset jejich reputace a kariéra. Pokud během recenze jejich rukopisů dojde k vyzrazení důvěrných údajů, mohou být narušena autorská práva. I recenzenti mají právo na důvěrnost a editoři je musejí respektovat. Porušení důvěrnosti může být nezbytné v situaci, kdy existuje podezření na nepoctivé nebo podvodné jednání, ale ve všech ostatních případech musí být důvěrnost respektována. Pravidla jsou uvedena podrobněji v sekci "Redakce a recenzní řízení".

Anonymita recenzentů a jejich povinnost mlčenlivosti

Recenze pro časopis Ortodontie jsou oboustranně anonymní. Pokud by recenzent požadoval oznámení svého jména autorovi nebo autorce článku, redaktoři tomuto přání vyhoví. Recenzent nesmí sdělovat žádné informace o předloženém rukopisu nikomu jinému než redaktorům a jejich prostřednictvím autorovi nebo autorce. Recenzent je povinen důsledně

chránit důvěrnost autorského materiálu a nesmí ho poskytnout třetí osobě. Recenzent nesmí použít poznatky nabyté z nevydaného rukopisu pro účely svého vlastního výzkumu nebo jiných výzkumů. Porušení pravidel mlčenlivosti je považováno za neetické chování a je nepřijatelné.

Objektivita a kvalita recenze

Cílem recenze je přispět ke zkvalitnění samotného rukopisu. Recenzent je povinen studii hodnotit kvalifikovaně a podle svého nejlepšího přesvědčení objektivně. Recenze je napsána jasně, jednoznačně, argumenty jsou dostatečně podloženy. Recenzenti by měli autora nebo autorku upozornit na případné slabiny rukopisu, mimo jiné na chybějící zdroje a významné publikované tituly k danému tématu, které jsou doloženy konkrétní citací. Recenzenti jsou dále povinni upozornit redaktory na své podezření z autorova nebo autorčina neetického chování, především na nepůvodnost rukopisu, podobnost s jinými existujícími výstupy apod.

Způsobilost k vypracování recenze

Oslovený recenzent, který se necítí být dostatečně kvalifikovaný k posouzení obsahu rukopisu, nebo ví, že nebude moci vyhotovit recenzní posudek v požadovaném termínu, je povinen o této skutečnosti neprodleně informovat redaktory, aby mohli být včas kontaktováni jiní recenzenti.

Nestrannost a střet zájmů

Recenzent je povinen rukopis hodnotit nestranně. Recenzent je dále povinen odmítnout účast na posuzování rukopisu, pokud by došlo ke střetu zájmů. Za střet zájmů se v tomto případě považuje především:

- jakýkoliv prospěch recenzenta ze schválení nebo odmítnutí recenzovaného příspěvku
- spolupráce na daném projektu v uplynulých pěti letech
- zásadní názorový rozdíl na hlavní téma recenzovaného příspěvku

Recenzent je povinen informovat redaktory také v případě podezření na blízký profesionální nebo soukromý vztah k některému z autorů a spoluautorů, případně dalších významných spolupracovníků na projektu. Pokud recenzent neodmítne vypracování posudku, má redakce za to, že žádný střet zájmů neexistuje. Porušení pravidel o střetu zájmů je považováno za neetické chování a je nepřijatelné. Recenzenti časopisu *Ortodoncie* mají také povinnost nahlásit veškeré změny, které by ke střetu zájmů mohly vést, a to i v případě, že k těmto změnám došlo až během recenzního řízení.

4.3. Povinnosti redaktorů a redakční rady

Odpovědnost redaktorů za obsah časopisu

Redaktoři jsou zodpovědní za všechny odborné texty, které jsou v časopise *Ortodoncie* zveřejněny. Redaktoři se řídí obecnou koncepcí vydavatele a berou na vědomí doporučení redakční rady časopisu, a zároveň postupují v souladu s platnými právními předpisy, zejména autorským zákonem a občanským zákoníkem. Redaktoři mohou svá rozhodnutí konzultovat se členy redakční rady, s recenzenty časopisu nebo s vydavatelem. Redaktoři dodržují postupy, které garantují kvalitu obsahu časopisu, a odpovídají za to, že redakční rozhodnutí nebudou žádným způsobem ovlivněna případnými komerčními, osobními nebo institucionálními zájmy, a oddělují případné komerční obsahy, které musejí být vždy jasně označeny. Redaktoři se nesmějí pokoušet neoprávněně ovlivňovat hodnocení časopisu *Ortodoncie* tím, že by uměle navyšovali jakoukoli měřitelnou hodnotu, jež se k časopisu vztahuje (rozsah, náklad, on-line čtenost apod.).

Mlčenlivost

Redaktoři nesmějí sdělovat žádné informace o předloženém rukopisu nikomu jinému než jeho autorům, dalším členům redakce, recenzentům (vč. potencionálních). Redaktoři nikdy nesdílejí bez vědomí autorů nepublikované rukopisy s redaktory jiných časopisů nebo jinými zájemci ze strany odborné veřejnosti. Redaktoři dále nesmějí bez výslovného písemného souhlasu autorů použít z nepublikovaného rukopisu nabyté poznatky ani další nepublikované

myšlenky získané v rámci recenzního řízení pro účely svého vlastního výzkumu nebo jiných výzkumů. V případě rukopisů, které spadají do režimu recenzního řízení, musejí redaktoři chránit obzvláště důkladně důvěrnost autorského materiálu a připomenout recenzentům, aby tak učinili také.

Nestrannost a střet zájmů

Redaktoři hodnotí rukopis podle kvality jeho obsahu bez ohledu na osobní vztah k autorům, na jejich původ, pohlaví, sexuální orientaci, náboženské vyznání nebo politické názory. Redaktoři jsou povinni odmítnout účast na posuzování rukopisu, pokud by došlo ke střetu zájmů (osoba blízká, aktuální spolupráce na společném výzkumném projektu apod.). V takovém případě jsou redaktoři povinni bez odkladu střet zájmu oznámit a práci na daném rukopise předat jinému členu redakce. Redaktoři jsou oprávněni požadovat, aby všichni přispěvatelé i recenzenti oznámili případné střety zájmů, a uveřejnit opravy, jestliže střet zájmů vyjde najevo až po jeho publikaci.

Pravidla pro stažení a zveřejnění upozornění o možném pochybení

Pokud recenzenti nebo jiní čtenáři upozorní na možné vážné pochybení v etickém chování autorů nebo odborné platnosti informací uvedených v rukopise nebo v publikovaném článku, obrátí se redaktoři nejprve na všechny autory dotčeného textu a požádají je o reakci. Pokud odpověď není poskytnuta v přiměřené lhůtě nebo nevyznívá uspokojivě, redaktoři postupují dle Pravidel Výboru pro publikační etiku (COPE Retraction Guidelines)

Redakční rada

Členové Redakční rady dodržují stejně jako redaktoři zásady mlčenlivosti a pravidla nestrannosti a střetu zájmů. Všichni členové redakční rady nejméně jednou ročně podávají prohlášení o střetu zájmů. Jsou také povinni ihned nahlásit všechny změny, které by se případného střetu zájmů mohly týkat.

4.4. Povinnosti vydavatele

Redakční nezávislost a integrita

Vydavatel časopisu Ortodontie (Česká ortodontická společnost) dbá na to, aby ve spolupráci s redaktory byly jasně definovány role vydavatele, redaktorů a redakční rady časopisu. Vydavatel garantuje redaktorům a redakční radě nezávislost jejich rozhodnutí a brání případným komerčním, politickým nebo institucionálním a jiným tlakům. Výjimku tvoří případy, kdy došlo k hrubému redakčnímu pochybení potvrzenému nezávislým vyšetřením, které dospělo k závěru, že dané rozhodnutí by mohlo poškodit pověst nebo zásadně proměnit odborné směřování časopisu. Vydavatel dohlíží na dodržování postupů, které garantují kvalitu časopisu (mj. recenzní řízení, pravidla pro opravu nebo stažení článku) a brání neetickému chování (střet zájmů, porušení pravidel nestrannosti a mlčenlivosti aj.) a nezákonným úkonům (porušení autorského zákona a dalších práv duševního vlastnictví, porušení občanského zákoníku apod.) Vydavatel se nesmí pokoušet neoprávněně ovlivňovat hodnocení časopisu tím, že uměle navyšuje jakoukoli měřitelnou hodnotu, jež se k němu vztahuje (rozsah, náklad, on-line čtenost apod.).

Financování a další závazky

Vydavatel je schopen transparentně doložit způsob financování časopisu. Vydavatel se dále zavazuje, že bude plnit veškeré smluvní závazky, které v souvislosti s přípravou, vydáváním a šířením časopisu uzavře. Vydavatel dlouhodobě archivuje finální publikovanou verzi všech čísel časopisu. A to jak v elektronické, tak v tištěné podobě. Archivace je prováděna v souladu s požadavky legislativy a je chráněna proti zásahům zvenčí.

Pravidla pro elektronickou verzi časopisu Ortodontie lze nalézt v sekci "Elektronická verze časopisu". Tamtéž je popsán postup archivace časopisu a způsob vedení elektronické verze.

5. Autorství

Autorem je fyzická osoba, která dílo samostatně vytvořila. Současně je to také osoba, která významnou měrou přispěla ke kvalitě práce a poskytla intelektuální, ekonomické a sociální zdroje, které jsou nutné pro vznik studie či provedení výzkumu. Jiné osobě nikdy nemůže být autorství přiznáno. Autorem souborného díla jako celku je fyzická osoba, která jej tvůrčím způsobem vybrala nebo uspořádala, a nejsou tím dotčena práva autorů děl do souboru zařazených. Autorství a oprávnění autora k dílu je kodifikované v Autorském zákoně č.121/2000 Sb. ČR, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

5.1. Spoluautorství

Dílo, které vzniklo společnou tvůrčí činností dvou a více autorů, tedy jako dílo spoluautorů, náleží právně všem spoluautorům, a to společně a nerozdílně. Spoluautorství nemůže vzniknout bez shodné vůle autorů. Právní úkony týkající se díla spoluautorů opravňují a zavazují všechny spoluautory stejně. O nakládání s dílem spoluautorů rozhodují spoluautoři jednomyslně. Pokud jednotlivý autor brání bez vážného důvodu nakládání s dílem spoluautorů, mohou se ostatní spoluautoři domáhat o tomto rozhodnutí soudu. Domáhat se ochrany práva autorského k dílu spoluautorů před ohrožením nebo porušením může i jednotlivý spoluautor samostatně. Pokud se spoluautoři nedohodnou jinak, jsou jejich podíly na společných výnosech z práva autorského k dílu spoluautorů úměrné velikosti jejich tvůrčích příspěvků, a nelze-li tyto příspěvky rozeznat, jsou podíly na společných výnosech stejné. V případě časopisu Ortodoncie je první autor považovaný za zástupce autorů všech a nese plnou odpovědnost za daný příspěvek. Tím není nijak sníženo právo ostatních autorů k dané práci. První autor je také implicitně považován za kontaktní osobu pro redakci, pokud není výslovně stanoveno jinak.

Pro rozlišení mezi hlavním autorstvím a přispěvatelstvím k výzkumu časopis Ortodoncie implementuje doporučení pro mezinárodní medicínská periodika (ICMJE):

- Autorství lze založit na základním příspěvku ke koncepci a návrhu výzkumu, metodice sběru většiny dat, analýze a přípravě dat pro statistické zpracování, provedení

podstatných úprav článku, podstoupení recenzního řízení. Autoři by měli participovat ve všech zmíněných činnostech.

- Pokud je výzkum prováděn velkou decentralizovanou skupinou pracovníků, musí členové této skupiny určit, kdo je za danou práci odpovědný. Tyto osoby pak musí splňovat pravidla pro autorství, uvedená výše. Vybraný hlavní autor dále komunikuje s redakcí a musí přesně určit formu citací a jmenování účastníků výzkumu.
- Všichni, kdo jsou určeni jako autoři, musí splňovat požadavky na autora, a ti, kteří splňují požadavky na autora, by měli být uvedeni jako autoři.
- Každý autor by se měl na studii účastnit do takové míry, aby mohl nést část odpovědnosti za danou práci.
- Zajištění financování výzkumu, samotný sběr dat nebo dohled nad výzkumnou skupinou neposkytuje právo k autorství.

Redakce časopisu *Ortodoncie* požaduje stanovení alespoň jednoho hlavního autora práce. Seznam autorů musí být hotov již při zaslání rukopisu redakci a musí být jasně uveden.

Všichni přispěvatelé výzkumu, kteří nesplňují kritéria autorství, by měli být zmíněni v sekci "poděkování" nebo přímo v sekci, věnující se sponzorům a přispěvatelům výzkumu. Sem patří například osoby, které poskytují čistě technické prostředky pro výzkum; vedoucí oddělení, kteří poskytují pouze povrchní dohled nad výzkumem; osoby, které přispívali ke stanovení metodiky, pomáhali s návrhem studie, analýzou dat apod. Stejně tak by měly být zmíněny osoby, které zajistily materiál, případně financování výzkumu.

5.2. Užití práce jako autorského díla

Zasláním rukopisu redakci poskytuje autor vydavateli právo, potažmo licenci, k užití svého díla, k jeho rozmnožení a rozšíření, sdělení veřejnosti. Sdělováním veřejnosti je rozumněno zejména zpřístupnění díla prostřednictvím tisku, internetu v rámci elektronické kopie příslušného vydání časopisu *Ortodoncie* ve formátu PDF nebo obdobném, a také v elektronické verzi provozované vydavatelem. V případě fotografií, autorských obrázků či audiovizuálních nahrávek, a to i když jsou součástí či přílohou jiného díla, poskytuje autor vydavateli licenci ke všem způsobům jejich využití.

Licenční ujednání nabývá účinnosti okamžikem, kdy vydavatel schválí dílo k publikaci, a vztahuje se na dílo v podobě, v jaké bylo schváleno k publikaci s přihlédnutím k případné následné autorské korektuře. Licenci autor poskytuje na celou dobu trvání majetkových práv k dílu, bez množstevního a územního omezení. Odměna za poskytnutou licenci se stanovuje

na základě dohody mezi autorem a vydavatelem. Autor na odměnu nemá nárok, nevyužije-li vydavatel udělenou licenci. Vydavatel není povinen licenci využít.

Zasláním rukopisu redakci se autor zavazuje, že vytvořením díla nebylo a jeho řádným užitím vydavatelem ani nebude dotčeno či ohroženo právo kterékoliv osoby ani porušeny právní předpisy či dobré mravy. Dohoda o autorských právech je blíže popsána v následující kapitole.

5.3. Smlouva o autorských právech

Smlouva o autorských právech je uzavřena mezi časopisem Ortodoncie, jakožto vydavatelem časopisu, a níže podepsanými autory. Časopis Ortodoncie dle této smlouvy získá práva na danou práci a na její případné zveřejnění. Tato dohoda je platná vždy pro jeden článek či jinou práci, je potvrzena autorem či autory práce a je platná vždy od určitého data, zpravidla od předání textu redakci.

Pokud bude článek přijat k publikaci, autoři přihlašují, že přenáší na časopis Ortodoncie veškerá autorská práva k publikaci článku, a to v jakémkoli jazyce a jakémkoliv formátu, ať už tištěném či elektronickém, včetně všech práv nezbytných nebo doporučených k použití obrázků a tabulek doprovázejících článek, s výjimkou následujících práv, která si autor může ponechat:

- Právo pořizovat další kopie celého nebo části publikovaného článku pouze pro vlastní použití při výuce
- Právo znovu použít celý článek nebo jeho část při kompilaci vlastních děl v učebnici, jíž je autorem
- Právo pořizovat kopie článku pro interní distribuci v instituci, která autora či autory zaměstnává

Autoři také souhlasí s tím, že kopie článku vytvořeného za těchto okolností, budou i nadále obsahovat oznámení o autorských právech, které se objevilo v původním publikovaném díle nebo na žádost časopisu Ortodoncie.

Autoři prohlašují a zaručují, že mají právo a způsobilost k právním úkonům a potřebné oprávnění k uzavření a této dohody. Autoři vlastní všechna práva k článku bez jakýchkoli nároků, potvrzují, že článek je původní a nebyl dříve publikován, a byl vytvořen výhradně autory. Zveřejnění článku v časopisu Ortodoncie nesmí porušovat autorská práva ani jiná

práva kohokoli. Autoři také prohlašují, že článek neobsahuje žádné protiprávní nebo pomlouvačné části ani škodlivé pokyny nebo informace, které by mohly vést k odpovědnosti časopis Ortodoncie, a že článek neobsahuje žádné záležitosti třetích stran, na které se nevztahuje písemné povolení k použití, vydání nebo vzdání se práv v prospěch autorů. Autoři souhlasí, že poskytnou časopisu Ortodoncie na vyžádání písemné zprávy o pacientech (pokud existují) či jiných datech z výzkumu, pokud jsou tato data potřebná k posouzení článku. Součástí dohody je také udělení práva k použití jmen, biografií a fotografií autorů.

Autoři dále souhlasí s tím, že odškodní časopis Ortodoncie, její redakční radu, vedoucí pracovníky a zaměstnance za jakékoli ztráty, závazky, škody, náklady, výdaje (včetně přiměřených poplatků za právní zastoupení), rozsudky nebo ceny, které přímo či nepřímo vznikají, případně je lze přičíst jakémukoli porušení povinnosti v smlouvě stanovených. Smlouva se vždy řídí právními předpisy České republiky s výjimkou situace kolize zákonů.

Smlouva je vždy podepsána všemi autory článku a je zpravidla předána redakci spolu s rukopisem odborného sdělení. Smlouva se stává platnou v okamžiku přijetí odborného sdělení redakcí. Prototyp smlouvy je k dispozici v dodatcích tohoto dokumentu a povinnost ji předat redakci je uvedena také v pokynech pro autory.

5.4. Originalita odborného sdělení

K publikaci budou přijaty pouze práce originální, které dosud nebyly nikde publikovány a ani souběžně jinde k tomuto nabídnuty, a které byly schváleny k publikaci všemi autory. Tyto skutečnosti jsou autoři povinni prokázat písemným prohlášením s podpisem hlavního autora. Za originální práci není považován překlad cizojazyčného textu publikovaného v jiném periodiku.

5.5. Recenzní řízení, podmínky přijetí/nepřijetí rukopisu

Všechny rukopisy se zasílají redakci v digitální podobě (elektronická pošta, USB disk, CD apod.) se všemi přílohami a musí být formulovány v konečném znění. Při zaslání rukopisů je nutno se řídit pravidly, které jsou podrobně sepsány v informacích pro autory příspěvků časopisu Ortodoncie. O jejich přijetí ke zveřejnění rozhoduje redakční rada časopisu jmenovaná vydavatelem, a to na základě recenzního řízení (peer review). O jeho výsledku je autor práce informován v co nejkratší možné době. Recenzní řízení probíhá oboustranně

anonymně (double-blind review), tj. recenzenti neznají jména autorů a autoři neznají jména recenzentů.

Vydavatel má právo požádat autora o úpravy odborného sdělení na základě recenzního posudku a doporučení redakční rady, provést potřebné jazykové úpravy textu rukopisu, stejně tak i možnost text nezveřejnit. Autor (autoři) veškeré úpravy provedené dle doporučení recenzentů a redakční rady viditelně vyznačí v nové verzi rukopisu, například formou funkce „sledování změn“ v textu či barevně a písemně zpracuje své stanovisko k doporučením recenzentů a redakční rady s uvedením důvodů, pro které některá z doporučení neakceptoval. Podrobný popis průběhu recenzního řízení pro potřeby časopisu *Ortodoncie* je uveden v sekci „Recenzní řízení“.

6. Redakce

6.1. Úloha redaktora

Redaktor časopisu *Ortodoncie* je plně odpovědný za obsah časopisu. Vlastníci i redaktoři medicínských časopisů usilují o společné cíle - publikovat spolehlivý, čitelný a hodnotný časopis, který respektuje stanovené cíle. Vlastníci a redaktoři mohou ovšem mít odlišné funkce. Vlastník (v našem případě Česká ortodontická společnost) má právo jmenovat a odvolávat redaktory a může dělat důležitá ekonomická rozhodnutí. Do těchto záležitostí by přesto měli být redaktoři co nejvíce zasvěceni. Redaktoři mají plné právo rozhodnout o obsahu časopisu, především po odborné stránce. Časopis *Ortodoncie* plně respektuje koncept "redaktorské volnosti", která je definována redaktory. V praxi je toto splněno přímým přístupem redaktorů k vedení společnosti. Vedení České ortodontické společnosti není nijak zahrnuto do rozhodování o obsahu odborné části časopisu. Stejně tak nezasahuje do recenzních řízení, zpracování odborných článků apod., toto je plně v kompetencích redaktorů.

Všichni redaktoři mají s vlastníkem (Česká ortodontická společnost) smlouvu, ve které jsou jasně definovány jejich role, práva a povinnosti, a postupy pro řešení konfliktů. V redakční radě časopisu *Ortodoncie* je jeden vedoucí redaktor, který je plně odpovědný za časopis jako celek, včetně všech úkonů s přípravou časopisu spojených. Dále jsou v redakční radě hlavní redaktoři, jejichž odpovědností je správa odborných článků, recenzní řízení, dodržování platné legislativy, tisk a grafická úprava časopisu. Ostatní redaktoři či pomocní redaktoři mají poradní roli, nebo se mohou účastnit jakékoliv další práce pro časopis. Všichni zmínění mají plnou odpovědnost za časopis. Vedle redaktorů má redakční rada k dispozici konzultanty, kteří mohou být nápomocni při řešení některých úkolů. Další zaměstnanci redakce zajišťují reklamu v časopise, ekonomiku a distribuci časopisu.

6.2. Redakční volnost / svoboda

Časopis *Ortodoncie* implementuje definici redakční svobody Světové asociace redaktorů medicínských časopisů. Podle této definice redakční volnosti a nezávislosti má vedoucí redaktor plnou odpovědnost a právo rozhodování nad obsahem časopisu a může rozhodovat o zveřejňování jednotlivých příspěvků. Vlastník časopisu (Česká ortodontická společnost) nezasahuje do vyhodnocení a výběru jednotlivých článků ani přímo, ani vytvořením

prostředí, které by k tomu vedlo. Redaktoři zakládají své rozhodnutí na základě zhodnocení dané práce a její důležitosti pro čtenáře časopisu. Nesmí se řídit pouze komerčními zájmy. Redaktoři mohou svobodně vyjádřit odůvodněnou kritiku bez rizika potrestání nebo pronásledování, i pokud by tato kritika mohla působit proti komerčním záměrům vlastníka časopisu. Redaktoři, redakční rada a další redakční organizace mají povinnost podporovat redakční volnost a bránit ji.

6.3. Střet zájmů v rámci redakce časopisu Ortodoncie

Všechny postupy, týkající se střetu zájmů, jsou dostupné na webových stránkách v sekci “Střet zájmů” nebo u redakce. Jsou implementovány tři oblasti střetu zájmů:

- Možný střet zájmů, týkající se autora
- Možný střet zájmů, týkající se podpory výzkumné práce
- Možný střet zájmů, týkající se redakce.

Důležitou součástí těchto pravidel je také postup, kterým se redakce řídí v případě, že vzniklo podezření na střet zájmů. V souladu s těmito pravidly všichni autoři, recenzenti, redaktoři, zaměstnanci, atd. podepisují jednou ročně prohlášení o tom, že se nenalézají ve stavu střetu zájmů a jsou povinni se doporučeními řídit. Stejně tak jsou povinni hlásit jakékoliv změny v této oblasti.

6.4. Struktura redakce

Redakce časopisu Ortodoncie má svou strukturu. V souladu s požadavky na moderní redakční práci u periodik z medicínské oblasti, mají redaktoři stanoveny oblasti, za které nesou v rámci redakční práce odpovědnost.

Dle ustanovení vlastníka časopisu (Česká ortodontická společnost) tvoří redakci 8 redaktorů. Každý z nich má přidělenou oblast zájmu a roli, kterou v redakci plní. Součástí je i odpovědnost za danou oblast zájmů a vyřizování agendy, která s danou oblastí / rolí souvisí. Nejvyšším orgánem redakční činnosti je pak redakční rada, tvořena 4 členy. Redakční rada mimo jiné kontroluje práci redaktorů, rozhoduje o směřování časopisu a je i konečným orgánem při řešení konfliktů. Představitelem redakční rady i redakce jako celku je vedoucí redaktor.

Úlohy a oblasti zájmu, přidělené jednotlivým redaktorům, jsou následující:

- Vedoucí redaktor
- Výkonný redaktor – odborné články, recenzní řízení, archiv, komunikace s autory
- Redaktor elektronické verze časopisu, legislativa, předpisy, požadavky na články
- Redaktor zodpovědný za přípravu, sazbu, grafiku a tisk časopisu
- Redaktor sekce České ortodontické společnosti
- Redaktor pro mezioborovou spolupráci
- Experimentální články a studie, literární rešerže
- Neexperimentální články a studie

První čtyři pozice z uvedených představují členy redakční rady. Redaktorem sekce ČOS je zpravidla prezident České ortodontické společnosti. Jednotlivé oblasti zájmu se mohou překrývat a redaktoři se mohou při řešení redakčních úkolů zastupovat, vždy ale s ohledem na případný střet zájmů a s dodržением dalších redakčních pravidel.

Dalším členem redakce jsou zaměstnanci, starající se o chod redakce, ekonomiku, reklamní agendu apod. Smluvně je zařízen u externí firmy tisk časopisu (včetně sazby), komunikace s touto externí firmou probíhá s dodržением zásad ochrany dat, stejně jako při ostatní redakční komunikaci.

Členové redakce jsou jmenováni výborem vlastníka časopisu (Česká ortodontická společnost), kterýžto je výkonným orgánem uvedené společnosti. Do dalších redakčních činností ČOS nezasahuje (kromě informací v sekci ČOS) a ponechává redaktorům volnost v redakční činnosti.

6.5. Financování redakce a časopisu

Časopis Ortodoncie je majetkem České ortodontické společnosti. Je financován především z inzercí, které jsou v časopise zadávány. Dalším zdrojem příjmů časopisu je předplatné časopisu, které je součástí členského příspěvku členů ČOS.

Časopis nemá žádné příjmy od firem, jejichž činnost souvisí s uveřejněnými články. Dále není časopis financován žádným zdrojem, který by souvisel s výzkumnou prací. Více je uvedeno v kapitole o střetu zájmů.

Práce členů redakční rady je ohodnocena vydavatelem časopisu vždy jednou měsíčně dle aktuálního výkazu prací jednotlivých členů. Odměna za tuto činnost je stanovena smluvně a není ovlivněna samotnou prací a výsledky redakce. Ostatní redaktoři ani recenzenti časopisu odměňování nejsou. Stejně tak nejsou poskytovány odměny autorům či spoluautorům článků.

7. Recenzní řízení v rámci časopisu Ortodoncie

Recenzní řízení

Recenzní řízení je základní součástí ohodnocení textů, zaslaných do časopisu. Recenzní řízení je v kompetencích redakce časopisu, a jejím provedením jsou pověřeni odborníci, kteří nejsou součástí redakce. Je možné pověřit i odborníky z řad redaktorů, v tom případě musí být bezpodmínečně splněny podmínky pro vyloučení střetu zájmů. I v tomto případě nesmí být pověřeným recenzentem člen redakce s přímým vztahem k organizaci daného recenzního řízení. Bezchybné, nezávislé a kritické zhodnocení kvality posuzovaného textu je nezbytnou částí redakční práce. Časopis Ortodoncie respektuje a implementuje mezinárodní požadavky, kladené na periodika publikující v medicínské oblasti. Recenzní řízení lze potom chápat jako určité prodloužení vědecké práce na daném tématu. Recenzní řízení pomáhá redaktorům posoudit vhodnost jednotlivých textů a rozhodnout se, zda danou práci publikovat. Názvy a počty textů přijatých k recenzi, počet recenzentů, proces recenzního řízení a využití recenzních posudků jsou pravidelně zveřejňovány. V případě časopisu Ortodoncie jsou vždy vypracovány tři recenzní posudky. Závěry těchto posudků jsou velmi důležité pro redaktory při jejich rozhodování, zda daný článek nebo příspěvek zveřejnit. Recenzní řízení jsou vedena jedním redaktorem, který je za ně odpovědný. Pro zvýšení důvěryhodnosti jsou všechny požadavky zveřejněny v "Instrukcích pro autory".

V případě časopisu Ortodoncie je po obdržení rukopisu odpovědným redaktorem primárně posouzeno, zda příspěvek splňuje všechny náležitosti (m.j. uvedeno v pokynech pro autory, např. přiložené dokumenty, přílohy, formát článku apod.). Pokud je článek po stránce tématu, obsahu a formy způsobilý k dalšímu řízení, je nutno dále posoudit odbornou úroveň článku, k čemuž slouží právě recenzní řízení.

Check-list pro redaktora, který je odpovědný za přijetí článku a postoupení tohoto článku dalšímu řízení:

- Formální úprava článku dle pravidel pro autory (členění článku, struktura příloh, formát, ...)
- CRediT seznam
- Informace o financování výzkumu
- Prohlášení o původu práce, originalitě a nepublikování v jiném periodiku
- Prohlášení o dodržení pravidel střetu zájmů
- Prohlášení o respektování práv osob a zvířat v medicínském výzkumu

- Prohlášení o dodržení pravidel informovaného souhlasu
- Prohlášení o dodržování etických pravidel časopisu
- Souhlas s poskytnutím autorských práv k časopisu
- Smlouva o autorských právech
- Souhlas etické komise

Tyto body jsou považovány za základní a nesmí chybět pro další zpracování článku. Pokud nejsou dodány autorem (či spoluautory), článek nebude přijat a nebude předán dále k recenznímu řízení. V případě chybějících bodů může odpovědný redaktor vyzvat autora či spoluautory článku k dodání chybějících materiálů a dokumentů, kteří tak učiní v nejkratší možné době.

Pokud jsou splněny všechny body, uvedené výše, odpovědným redaktorem jsou vybráni tři recenzenti, jimž je článek zaslán k posouzení. Jména autorů ani institucí nejsou recenzentům sdělena. V případě časopisu je recenzní řízení “dvojitě slepé”, tzn. ani autoři neznají jména recenzentů. Recenzenti jsou vybráni tak, aby téma článku odpovídalo jejich odbornosti a oblasti profesního zájmu. Zároveň nesmí být ve střetu zájmů vůči obsahu článku. Recenzenti mají na zpracování recenzního posudku zpravidla 1 měsíc, pokud rozsah nebo složitost posuzované práce nevyžaduje dobu delší. Veškerá komunikace ohledně recenzního řízení je považována za důvěrnou.

7.1. Úloha recenzenta - recenzenti v řízení vyhodnocují především:

1) pravidla technická

- jaký typ příspěvku se jedná (originální práce se statistickým zpracováním, kazuistika, literární rešerše, systematický přehled apod.)
- zda je daný příspěvek úměrný svým obsahem a délkou
- zda je daný příspěvek strukturovaný dle požadovaných pravidel a obsah jednotlivých částí je správně zařazen
- zda jsou v článku dodržena pravidla CONSORT, případně PRISMA u systematických přehledů
- zda jsou v článku dodržena pravidla, týkající se ochrany soukromí u subjektů výzkumu
- zda jsou dodržena pravidla, týkající se střetu zájmů autorů článku
- zda byla respektována práva lidí a zvířat, účastnících se výzkumu

2) pravidla obsahová

- jak je definován cíl práce a zda je cíl práce dodržován v celém článku
- zda je správně uveden souhrn práce, včetně struktury
- zda je úvod práce dostatečný a k tématu článku
- zda je část, zabývající se metodikou a použitými materiály, dostatečná a vhodně doplněná obrázky, schémata apod.
- zda jsou výsledky přehledně strukturovány, doplněny grafy, tabulkami, a zda je statistické zpracování provedeno odborně a data je možno považovat za validní
- zda je součástí článku vhodná diskuze, s přihlédnutím k množství literárních zdrojů pro dané téma
- zda je seznam použité literatury správně citován, dle požadavků v pokynech pro autory
- ...

Výsledkem recenzního řízení je soupis nedostatků článku, které je nutné před publikací opravit (pokud je to možné). Recenzent také uvede svůj názor na případnou publikaci článku (zda je vhodný bez úprav, s úpravami autorů, redakce, nebo zda je článek nevhodný ke zveřejnění). Rozhodnutí recenzentů jsou pro redakci velmi důležitým vodítkem pro posouzení, zda je článek možno publikovat.

7.2. Nastávají následující možnosti:

- 1) V případě zamítnutí článku je autor vyrozuměn o tom, že článek není možno publikovat, a je mu se souhlasem recenzenta předán recenzní posudek.
- 2) V případě, že je doporučením recenzenta provést úpravy autorským kolektivem, je autor článku vyrozuměn o výsledcích recenzního řízení a článek je mu přeposlán k přepracování. Poté, co autoři článku provedou potřebné úpravy a článek předají zpět redakci, jsou tyto úpravy zkontrolovány. V případě úprav drobného charakteru je tato kontrola provedena redakcí, v případě větších úprav nebo úprav odborných je znovu článek postoupen recenznímu řízení. Tento proces se může i několikrát opakovat, v závislosti na výsledcích hodnocení redakce a recenzentů
- 3) V případě, že článek vyžaduje pouze úpravy technické, bez zásahu do odborných částí článku, jsou tyto úpravy provedeny a recenzní řízení v těchto případech již opakováno není. Autor je však o těchto úpravách vyrozuměn a provede je.
- 4) Článek je recenzenty přijat bez nutných úprav. V tomto případě je autor vyrozuměn o výsledku recenzního řízení a článek již není dále obsahově upravován. Textové

korektury v tomto případě také nejsou považovány za úpravu obsahovou, která by vyžadovala opakování recenzního řízení.

Ve všech případech platí, že autoři článku neznají jména recenzentů a recenzenti neznají jména autorů článku. Veškerá komunikace je vedena přes odpovědného redaktora a je považována za důvěrnou. Recenzní posudky nejsou pro redaktory striktně závazné, ale redaktori vždy musí pečlivě zvážit, zda je možno článek publikovat i bez všech tří souhlasných recenzních posudků. U naprosté většiny článků je vyžadován kladný závěr recenzního řízení u všech tří recenzentů. Redakce časopisu si vyhrazuje právo odmítnout článek k publikaci i přes kladné posudky recenzentů, pokud by článek nesplňoval požadavky časopisu *Ortodoncie* (téma článku, nejasnosti ohledně financování výzkumu, nepřiznané okolnosti zjištěné až během recenzního řízení apod.)

8. Střet zájmů

ÚVOD

Osoby, které působí jako autoři, recenzenti a zaměstnanci časopisu Ortodoncie (dále jen Časopis), musí vždy jednat v souladu se svými právními a etickými povinnostmi vůči Časopisu a České ortodontické společnosti (dále jen „ČOS“) a musí věnovat zvláštní pozornost tomu, aby v důsledku střetu jejich zájmů se zájmy Časopisu nebo ČOS nevznikla Časopisu nebo ČOS žádná újma. Ke střetu zájmů dochází tehdy, pokud má osoba přímý nebo nepřímý prospěšný zájem nebo finanční či jiný vztah, který může být v rozporu nebo se nemusí zcela shodovat s povinnostmi jednotlivce vůči Časopisu nebo s vyjádřením jeho nezávislého vztahu k Časopisu. Pokud se taková osoba domnívá, že může být ve střetu zájmů, je povinna tento možný střet zájmů neprodleně a v plném rozsahu zveřejnit. Dokud se tak nestane, zdrží se účasti na veškerých záležitostech, které by možný střet zájmů mohl ovlivnit. Časopis může informace poskytnuté v prohlášení o střetu zájmů či finančních zájmech použít jako základ pro redakční rozhodnutí.

8.1. Potenciální střety zájmů související se závazky jednotlivých autorů

Poté co autoři odešlou rukopis, ať už se jedná o článek nebo dopis, jsou zodpovědní za odkrytí všech finančních a osobních vztahů, které by mohly tento rukopis ovlivnit. Je také povinností autora / autorů uvést veškeré zdroje financování daného výzkumu, včetně zdrojů vlastních nebo soukromých. Aby se předešlo nejasnostem, musí autoři explicitně uvést, zda potenciální střety existují či nikoliv. Autoři by tak měli učinit v rukopise na stránce oznamující střet zájmů, která následuje po titulní straně, a jeli to nutné, uvést další detaily v doprovodném dopise zaslaném s rukopisem. Autoři by měli identifikovat jedince, kteří jim pomohli s psaním či jinak, a uvést, z jakého zdroje byla tato pomoc financována. Řešitelé musejí potenciální střety odhalit účastníkům výzkumu a v rukopise by měli uvést, zda tak učinili či nikoliv.

8.2. Potenciální střety zájmů související s podporou projektů

Jednotlivé studie čím dál častěji získávají financování od komerčních firem, soukromých nadací či státních orgánů. Podmínky tohoto financování mohou potenciálně ovlivnit či jinak zdiskreditovat výzkum.

Vědci mají etickou povinnost předkládat k publikování věrohodné výsledky výzkumu. Jako osoby přímo odpovědné za svou práci by navíc badatelé neměli přistupovat na dohody, které narušují jejich přístup k datům a jejich schopnost nezávisle je analyzovat a připravovat k publikaci. Autoři by měli popsat roli (pokud nějaká je), kterou sponzor studie sehrál v následujících fázích: koncepce studie, sběr, analýza a interpretace dat, vytvoření zprávy a rozhodnutí odeslat zprávu k publikaci. Pokud podpůrný zdroj v žádné této fázi nebyl zapojen, měli by to autoři uvést. Zkreslení, která potenciálně vnášejí do výzkumu přímo se na něm podílející sponzoři, jsou podobná zkreslením metodickým. Z tohoto důvodu volí některé časopisy postup, kdy informaci o sponzorském podílu publikují v metodologické části.

Od autorů studií placených agenturou, která má majetkové či finanční zájmy na výsledku, si může Časopis vyžádat prohlášení, například v tomto znění: „Měl jsem plný přístup ke všem datům v této studii a přijímám plnou odpovědnost za integritu dat a přesnost datové analýzy.“ Editoři Časopisu by v odůvodněných případech měli vyžadovat ke kontrole protokol a/nebo smlouvy související s danou studií ještě před tím, než studii přijmou k publikaci. Časopis má právo neposuzovat článek, pokud sponzor převzal kontrolu nad autorským právem na publikaci. Stejně tak má Časopis právo odmítnout článek, u kterého nebyly záležitosti financování jasně uvedeny nebo u kterého existují pochybnosti o neovlivnění výsledků studie ze strany subjektu, který podporuje projekt. Všechny uvedené okolnosti se netýkají pouze finančních prostředků, ale také poskytování materiálu, provozních záležitostí, přístupu k informacím, atd.

8.3. Potenciální střety zájmů související se závazky editorů, zaměstnanců časopisu či recenzentů

Časopis by se měl vyhnout volbě externích recenzentů, u nichž je zjevný potenciál střetu zájmů, např. kolegů z katedry či instituce, kde pracuje kterýkoliv autor. Autoři často poskytují jména osob, o nichž se domnívají, že by neměly být žádány o recenzi rukopisu z důvodu potenciálního střetu zájmů (většinou se jedná o profesionální střety zájmů). Jeli to možné, autoři by měli být požádáni, aby své požadavky vysvětlili či zdůvodnili; tyto informace jsou

důležité pro editora Časopisu při jeho rozhodování, zda tyto obavy brát na vědomí či nikoliv. Výběr recenzentů se řídí postupem pro recenzní řízení.

Recenzenti musejí odkrýt jakýkoliv střet zájmů, který by mohl ovlivnit jejich úsudek o rukopisu, a měli by odmítnout recenzování konkrétních rukopisů, pokud existuje potenciál k jejich ovlivnění. Tak jako u autorů, pokud recenzenti o potenciálních střetech mlčí, může to znamenat, buď že střety existují a recenzent je neoznámil, nebo že střety neexistují. Proto je nutné, aby i recenzenti byli požádáni o Prohlášení o střetu zájmů. Recenzenti nesmí svou znalost práce před jejím publikováním využít k prosazování vlastních zájmů.

Editoři Časopisu činící konečná rozhodnutí o rukopisech nesmějí mít osobní, profesní či finanční účast na jakékoliv publikaci, kterou posuzují. Pokud na redakčních rozhodnutích participují další členové redakce, musejí poskytnout aktuální seznam svých finančních zájmů (v míře související s redakčními pravidly) a zřící se účasti na jakýchkoliv rozhodnutích, kde je střet zájmů. Pracovníci redakce nesmějí využít informací získaných prací s rukopisy k soukromému prospěchu. Editoři Časopisu by měli pravidelně publikovat prohlášení o možných střetech zájmů souvisejících se závazky zaměstnanců časopisu.

8.4. Rozhodovací proces redakční rady v případě možného střetu zájmů

Při výběru nebo jmenování jakéhokoli autora, recenzenta či zaměstnance (dále společně jen Představitelé) nebo při výběru článku k uveřejnění Časopis nebo ČOS také pečlivě zváží jakýkoli možný střet zájmů, ke kterému by mohlo dojít.

Rozhodnutí, zda dochází ke střetu zájmů a zda by měl být tento střet zveřejněn, a o tom, zda je vhodné se účastnit procesů, které by mohly být střetem zájmů ovlivněny, je obvykle ponecháno na jednotlivci. V některých případech může existence střetu zájmů významně ovlivnit zájmy Časopisu nebo ČOS. Dochází-li v těchto případech u Představitel v souvislosti s některou ze záležitostí ke střetu zájmů a Představitel tento střet zájmů nezveřejní, rozhodne redakční rada Časopisu po konzultaci s ČOS, zda ke střetu zájmů dochází, či nikoli, a může podniknout jeden nebo více z následujících kroků:

- Může rozhodnout, že ke střetu zájmů nedochází
- Může rozhodnout, že zveřejnění střetu zájmů ze strany tohoto Představitel je dostačující a že nejsou třeba žádná další opatření

- Může Představitele požádat:
  - Aby se vzdal pozice nebo vztahu, který vede k ke střetu zájmů a mohl se tak účastnit záležitostech týkajících se této věci.
  - Aby se neúčastnil rozhovorů a jednání o záležitostech, které jsou ovlivněny střetem zájmů, a aby o těchto záležitostech nehlasoval. V tom případě musí být střet zájmů zveřejněn i v Časopisu s patřičným vysvětlením.
  - Aby nebyl fyzicky přítomen při rozhovorech a jednáních o záležitostech, které jsou ovlivněny střetem zájmů.
  - V rozsahu povoleném stanovami a příslušnými vnitřními předpisy Časopisu mu může být odepřen přístup ke všem informacím, včetně písemných dokumentů a ústních i písemných zpráv týkajících se záležitostí, které souvisejí se střetem zájmů.

- Může rozhodnout, že ke střetu zájmů dochází v takovém rozsahu, že je nemožné se mu vyhnout. V tom případě je nemožné daný článek publikovat.

V souladu s tímto postupem podepíše všichni autoři, recenzenti, zástupci a zaměstnanci každý rok prohlášení o střetu zájmů a budou jej aktualizovat, pokud dojde ke změně stavu. Proti rozhodnutí redakční rady lze podat odvolání, které bude prošetřeno. Následné rozhodnutí redakční rady je již konečné.

9. Soukromí a důvěrnost dat

9.1. Pacienti a účastníci výzkumu

Časopis Ortodoncie se řídí doporučeními mezinárodní asociace vydavatelů medicínských periodik. Pacienti a další subjekty, účastníci se výzkumu, mají právo na soukromí, které nesmí být porušeno bez jejich plně informovaného souhlasu. Identifikační údaje, jako jméno, rodná čísla, bydliště, kontaktní údaje apod., nesmí být zveřejněna v článcích ani jiných příspěvcích, pokud to není informace nezbytná pro samotný výzkum. V tom případě musí pacient nebo zákonný zástupce podepsat "Informovaný souhlas", aby mohl být příspěvek publikován. V tomto případě je umožněno tomu, kdo informovaný souhlas dává, na požádání nahlédnout do daného příspěvku. Autoři musí těmto pacientům poskytnout plné informace o tom, co o nich bude zveřejněno, a to jak v tištěné, tak v elektronické podobě. Pacientův souhlas musí být vyjádřen psanou formou a je archivován autorem nebo redakcí časopisu, vše v souladu s místní legislativou. Vzhledem k tomu, že příslušná legislativa se liší v různých oblastech, časopis Ortodoncie se řídí legislativou, platnou v České republice. Dle ní je dostatečné, pokud archivaci provádí autor článku a autor následně předkládá tuto dokumentaci redakci. Více informací o samotném informovaném souhlasu lze nalézt v sekci "Informovaný souhlas".

Údaje, které nejsou nezbytné pro samotnou studii, musí být vypuštěny. Informovaný souhlas je vyžadován, pokud existuje podezření, že nemusí být dodržena anonymita subjektů, účastnících se výzkumu. V případě časopisu Ortodoncie informovaný souhlas redakce vyžaduje téměř vždy. Například maskování oblasti očí u fotografií obličejů pacientů, je redakcí považováno za nedostatečně anonymizující. Vždy je nutno zvolit takový postup, aby byla identifikace zcela znemožněna, pokud to není v rozporu s cílem výzkumné práce. Pokud kvůli anonymizaci dojde ke grafickým změnám v obrazové dokumentaci, musí autor zaručit, že nedošlo ke zkreslení výsledků studie. Toto by mělo být také vyznačeno v samotném příspěvku, pokud je to z hlediska závažnosti práv nutné.

Požadavky na "Informovaný souhlas" jsou definovány redakcí a jsou zahrnuty v instrukcích pro autory příspěvků. Pokud bylo nutné získat informovaný souhlas od účastníků výzkumu, bude toto uvedeno i v časopise. Všichni účastníci studie musí být informováni a příslušné dokumenty jsou vždy přístupné redakci časopisu. Stejně tak všichni autoři článků nebo příspěvků, které mají být otištěny v časopise, musí potvrdit, že souhlasí a postupují dle definovaných pravidel pro Informovaný souhlas.

9.2. Autoři a recenzenti

S příspěvků časopisu *Ortodoncie* je nakládáno s respektem k soukromí autora. S podáním článku redakci časopisu autor svěřuje redakci citlivá data svého výzkumu a výzkumného úsilí, na nichž mnohdy závisí jejich reputace a kariéra. Největší riziko porušení soukromí autora je při recenzním řízení. Stejně tak recenzenti mají právo na soukromí, což redakce plně respektuje. Soukromí lze porušit pouze v případě podezření na podvodné či protiprávní jednání, což vyplývá také z legislativy České republiky.

Redaktoři časopisu *Ortodoncie* nesmí zveřejnit nebo odtajnit informace o rukopisech (samotný příjem rukopisu, obsah, stav v recenzním řízení, kritiku recenzentů apod.) komukoliv jinému kromě autorů, redakce a příslušných recenzentů. To se týká i žádostí o další nakládání s materiály. Redaktoři zaručují recenzentům (a ti jsou o tom poučeni), že komunikace ohledně recenzních řízení je soukromá a příspěvek je plným majetkem autora. Redaktoři, recenzenti a ostatní zaměstnanci redakce tak musí respektovat autorovo právo a nekomunikovat veřejně o dané práci, dokud není článek či příspěvek publikován.

Recenzenti časopisu *Ortodoncie* nesmí požívat kopie zaslaných materiálů pro vlastní potřeby a nesmí tyto materiály s nikým sdílet, pokud nemají k danému jednání svolení redakce, resp. autora. Recenzenti musí po provedení recenzního řízení materiály vrátit odpovědnému redaktorovi a nesmí uchovávat ani kopie odmítnutých příspěvků. V případě elektronicky vedených recenzních řízení musí veškeré předávání dat splňovat podmínky legislativy, především Zákona na ochranu osobních údajů a práva Evropské unie (GDPR). Komentáře a názory recenzentů nesmí být veřejně publikovány bez souhlasu recenzenta, autora a redakce.

V případě časopisu *Ortodoncie* je recenzní řízení dvojité anonymní, autor nezná jména recenzentů, recenzenti neznají jméno autora. Autor se vždy musí řídit "Instrukcemi pro autory" a postupovat dle nich. Pokud není stanoveno jinak a není vyjádřen souhlas zúčastněných, autor v tomto případě nezná jméno recenzentů.

V některých případech je možno zveřejnit komentáře recenzentů. Je k tomu zapotřebí poučení a souhlas autora i recenzenta. Navíc je možno zaslat komentáře jednoho recenzenta ostatním recenzentům téhož příspěvku, což napomáhá ke zlepšení recenzního řízení poskytnutím zpětné vazby recenzentům. Recenzenti jsou také uvědoměni o následném rozhodnutí redakce přijmout či odmítnout příslušný příspěvek. Komentáře recenzentů nejsou v případě časopisu *Ortodoncie* zveřejňovány. Ale je možné zaslat recenzní posudek jednoho recenzenta ostatním recenzentům téhož příspěvku. Cílem je poskytnout cennou zpětnou vazbu a zkvalitnit recenzní řízení.

10. Prohlášení o lidských právech a právech zvířat

Všechny příspěvky zaslané do redakce časopisu Ortodontie musí obsahovat prohlášení o dodržení lidských práv a práv zvířat. Příspěvek, který jej nebude obsahovat, nebude v časopise uveřejněn. Je nutné písemně doložit, že bylo postupováno v souladu s etickými standardy příslušné Etické komise pro experimenty na lidech (institucionální a národní) a s Helsinskou deklarací z roku 1975 v revidovaném znění z roku 2000 a 2008. Existují-li pochybnosti o tom, že výzkum byl veden v souladu s etickými standardy, musí autoři vysvětlit důvody svého jednání a následně prokázat, že pochybné aspekty studie schválila institucionální Etická komise. Při publikování výsledků pokusů na zvířatech budou autoři vyzváni, aby doložili, že byly respektovány institucionální a národní pokyny pro péči a výzkum laboratorních zvířat. Zvláště pak závěry a doporučení Mezinárodního výboru lékařských časopisů, známé jako "Jednotné požadavky na zasílání rukopisů do biomedicínských periodik".

11. Informované souhlasy v časopise Ortodoncie

11.1. Všeobecná pravidla informovaného souhlasu

Za každých okolností mají pacienti a další subjekty výzkumu právo na soukromí a ochranu osobních dat. Toto nesmí být porušeno bez poskytnutí řádných informací dotčeným osobám a tyto musí se zásahem do soukromí souhlasit písemnou formou. Jakékoliv identifikující informace pacientů (jméno, iniciály, fotografie ...) by neměly být publikovány, pokud to není bezpodmínečně nutné pro samotnou studii. V tom případě musí každý subjekt výzkumu nebo jeho zákonný zástupce písemně souhlasit se zveřejněním údajů, které by mohly vést k identifikaci jedince. V rámci tohoto informovaného souhlasu je také povinnost autora poskytnout na vyžádání návrh článku tomu, kdo informovaný souhlas poskytuje. Autoři článku by měly v článku zveřejnit, kdo se sběrem informovaných souhlasů pomáhá, případně, jak je tento sběr financován.

Zveřejnění identifikujících detailů je nutno co nejvíce omezit, pokud jejich uvedení není nezbytné. Dosažení úplné anonymity je obtížné, z toho důvodu doporučujeme pořídit informovaný souhlas kdykoliv mohou vzniknout pochybnosti o použití osobních a soukromých dat. Např. maskování očí na fotografiích není považováno za dostatečnou anonymizaci. Pokud provádíme změny, především na obrazových materiálech, je povinností autora zajistit, aby tím nedošlo ke změně parametrů použitých ve výzkumu či výsledků studie. Autor o těchto změnách také musí informovat vydavatele periodika - redakci časopisu Ortodoncie

11.2. Informované souhlasy a detaily pacientů

Studie na pacientech či dobrovolnících vyžadují jejich informovaný souhlas a příslušné etické komise. O existenci těchto dokumentů by mělo být v rámci článku referováno a mělo by na ně být v textu studie odkázáno. Pakliže autoři chtějí, aby tato dokumentace byla součástí článku, musí na vyžádání časopisu Ortodoncie dodat následující: souhlas pacientů se zveřejněním fotografické dokumentace (nebo jejich zákonných zástupců) či souhlasy s otištěním materiálů obsaženým v jiných studiích a jiných periodících. Tyto souhlasy musí být v souladu s principy obecného nařízení o ochraně osobních údajů GDPR (General Data Protection Regulation, EU, 2016/679) a v souladu s právními předpisy platnými v zemi autora

článku. Výše zmíněné podepsané souhlasy nemusí být odesílány redakci časopisu Ortodontie jako příloha článku, nicméně musí být k dispozici na vyžádání u autora článku. Pokud informované souhlasy pacientů nejsou k dispozici, musí veškerá dokumentace být z článku před jeho odesláním redakci časopisu Ortodontie odstraněna.

Je odpovědností autora zajistit následující:

- Je povinností autora článku informovat s předstihem pacienty a jejich zákonné zástupce, u kterých plánuje autor použít dokumentaci pro vědecké účely či pro účely publikace, za jakým účelem je dokumentace pořizována, v jaké formě, kde a kdy bude použita.
- Autor musí zajistit písemný souhlas pacientů (nebo jejich zákonných zástupců) se zveřejněním osobních dat, pakliže je součástí článku jejich fotografická či jakákoliv jiná dokumentace obsahující jejich osobní data. V případě, že pacient či zákonný zástupce se zveřejněním dokumentace nesouhlasí, nesmí být v článku použity, a to ani tehdy, jsou-li fotografie anonymizovány. Je také nutné dbát na to, aby fotografická dokumentace byla patřičně vedena, byla dostatečně kvalitní a nesnižovala nijak důstojnost pacientů. Autoři by také měli používat fotografickou dokumentaci pouze bezprostředně související s předmětem zkoumání, která je nezbytná k ilustraci problému či k pochopení problematiky studie.
- V případě, že má pacient či jeho zákonný zástupce jako podmínku zveřejnění anonymizaci fotografií, musí autoři tuto anonymizaci zajistit tak, aby zároveň neohrozila výpovědní hodnotu těchto fotografií z hlediska významu pro článek.
- Dokumentace nesmí zahrnovat plné jméno pacienta, iniciály, čísla zdravotního pojištění či osobních dokladů, data narození či jiná data, na základě kterých by bylo možné pacienty identifikovat.
- Tabulky, grafy či obrazová dokumentace, které jsou součástí již jinde publikovaných materiálů (studie v časopisech, učebnice atp.), musí být doloženy podepsaným souhlasem k jejich reprodukci vlastníkem práv těchto materiálů (časopis, nakladatel etc.).
- Tyto výše zmíněné souhlasy musí na vyžádání autor poskytnout časopisu Ortodontie.
- Souhlas naopak není vyžadován při použití dokumentace, ze které není možné jedince identifikovat, např. rentgenové snímky, výřezy z CT či histologické snímky neobsahující popisky s identifikací pacienta.

11.3. Zákonné normy a související legislativa

Pro publikace je nutné také respektovat mezinárodní pravidla pro vedení výzkumu ve zdravotnictví. Zejména zákony země, kde je výzkum prováděn. V případě ČR je to zejména Zákon o ochraně osobních údajů 101/2000 Sb. a zákon o zpracování osobních údajů 110/2019 Sb. Z dalších pak např. Zákon o přenositelnosti a odpovědnosti ve zdravotním pojištění z roku 1996 (dále jen „HIPAA“) a další federální a státní zákony USA týkající se soukromí a bezpečnosti osobně identifikovatelných informací. Obecné nařízení o ochraně údajů (GDPR) (EU) 2016/679 a prováděcí právní předpisy členských států Evropské Unie, Kanadský zákon o ochraně osobních údajů a elektronických dokumentech, indický zákon o informačních technologiích a související pravidla ochrany osobních údajů (společně „Zákony o ochraně údajů a soukromí“) apod. Pravidla pro informovaný souhlas jsou také v souladu s ustanoveními Mezinárodní komise lékařských a biomedicínských periodik, kde jsou publikovány jako “Souhrnné požadavky pro návrhy článků pro autory článků v biomedicínských periodících”. Všechna pravidla a požadavky, týkající se informovaného souhlasu, jsou také zveřejněny v Pravidlech pro autory článků časopisu Ortodontie. Pokud bylo v rámci článku nutné zajistit informovaný souhlas subjektů výzkumu, je toto uvedeno také v příslušném článku.

12. Pokyny pro autory

Cílem časopisu ORTODONCIE je informovat členy České ortodontické společnosti a ostatní ortodontickou a stomatologickou veřejnost o dění v odborné společnosti, o vývoji v ortodoncii a příbuzných oborech, poskytovat materiály pro postgraduální a celoživotní vzdělávání specialistů v oboru ortodoncie a informovat o odborných a školicích akcích. Časopis je vydáván v českém jazyce, odborné práce dvojjazyčně v českém/slovenském a anglickém jazyce.

Příspěvky v časopise se řadí do těchto rubrik:

1. Společenská rubrika a zprávy České ortodontické společnosti
2. Zajímavosti v oboru ortodoncie (zprávy o proběhlých odborných a školicích akcích, zprávy z kongresů, stáží a cest)
3. Diskusní a polemické příspěvky, dopisy redakci
4. Odborné práce (původní práce, souborné referáty, předběžná sdělení, kazuistiky)
5. Ze zahraničních časopisů (referáty z časopisů)
6. Recenze (odborných knih a atestačních prací)

Příspěvky se zasílají či předávají v elektro-nické formě (CD, flash disk, e-mail) psané v textovém editoru obvyklého typu v souladu s aktuálními pravidly českého nebo slovenského pravopisu a americkým standardem anglického pravopisu jednotně v celém sdělení. Fotografie a obrazová dokumentace musí být uloženy ve formátu grafickém, v rozlišení min. 250-300 dpi. Tabulky, grafy a texty v obrázcích se publikují v anglickém jazyce. Práce zaslané redakci musí být formulovány s konečnou platností. Změny v počtu autorů, jejich pořadí či významné změny textové a obsahové (včetně změn příloh) je vhodné provést ještě před zasláním finální verze redakci, nejpozději však do zahájení recenzního řízení. I tyto změny v zasláném rukopise je možno provádět pouze se souhlasem redakce. Pozdější změny již nemusí být redakcí umožněny. Nedílnou součástí zasláného příspěvku jsou i požadované dokumenty, uvedené níže.

12.1. Požadavky na odborné práce

Redakce přijímá práce, které nebyly a nebudou zadány jinému periodiku, vyhovují po stránce odborné a mají odpovídající úroveň metodologického a statistického zpracování. Publikování výsledků klinických a experimentálních (pokusy na zvířatech) výzkumů je podmíněno dodržením příslušných etických zásad, zejména principů Helsinské deklarace a souhlasem etické komise. Materiály převzaté z jiných pramenů musí být doplněny písemným souhlasem držitele autorských práv, který svoluje k reprodukci. Redakční rada nevyžaduje imprimatur vedoucího pracoviště. Za úroveň sdělení odpovídají autoři. Každý rukopis prochází recenzním řízením, které je oboustranně anonymní a je prováděno třemi na sobě nezávislými odborníky. Posudek je spolu s návrhy úprav zasílán autorovi k úpravám. Konečné rozhodnutí o přijetí článku k publikaci a o úpravě rukopisu si vyhrazuje redakce. Práce mohou být v českém, slovenském nebo anglickém jazyce. Překlad do anglického jazyka v případě podání článku v češtině nebo slovenštině zajišťuje redakce. V zájmu zvýšení kvality překladu do angličtiny redakce doporučuje speciální anglické odborné výrazy uvést v příloze. Výsledná podoba článku je vždy předložena autorovi ke schválení.

Základní požadavky na články v časopise Ortodontie, které autoři musí respektovat:

- Etické standardy výzkumů ve zdravotnictví
- Pravidla pro vyloučení střetu zájmů
- Pravidla pro dodržování práv osob a zvířat v medicínském výzkumu
- Principy Helsinské deklarace, principy ARRIVE, nařízení 2010/63/EU, ...
- Pravidla pro poskytování informovaného souhlasu u subjektů výzkumu
- Pravidla pro transparentní financování výzkumu v medicínských oborech
- Originalita článku
- Pravidla pro autory článků v časopisu Ortodontie

V zaslaném příspěvku je nutno uvést:

- **Úvodní strana** - název práce, celá jména autorů včetně titulů, název a sídlo pracoviště, odkud práce vychází, název a sídla pracovišť všech autorů, pracovní zařazení autorů na jednotlivých pracovištích, event. poznámka o případné předchozí publikaci ve formě přednášky. Součástí je plný kontakt na hlavního autora, který bude odpovědný za komunikaci s redakcí.

- **CRedit** (Contributors role Taxonomy) seznam - pokud je více autorů článku, je požadováno prohlášení o tom, za co který uvedený autor v rámci práce odpovídal (CRedit role). Tzn. seznam autorů, kteří se podíleli na některých z uvedených částí práce: koncept výzkumu, metodika, softwarové zpracování, statistické zpracování, validace dat, analýza dat, vizualizace dat, generování obrazových dat, dohled nad výzkumem, administrace, zisk financí apod. Osoby mohou být uvedeny u více položek, pokud se na nich podílely.
- **Poděkování / financování** - způsob financování provedeného výzkumu (i v případě, že výzkum byl financován z vlastních zdrojů). Je možno uvést v textu rukopisu nebo samostatně v části "Poděkování". Zde by také měly být uvedeny informace o subjektech, které nejsou uvedeny mezi autory práce, ale na výzkumu se podílely. Součástí jsou čísla přidělených grantových projektů a prostředků. Pokud nebyl výzkum financován z externích zdrojů, uveďte informaci např.: "Tento výzkum nebyl financován z grantových projektů, veřejných ani komerčních zdrojů ani ze zdrojů neziskových organizací".
- **Souhrn / Abstrakt** se píše na samostatné stránce v délce do 15 řádek. U experimentálních prací je souhrn strukturovaný. Obsahuje cíl práce, metodiku a materiál, výsledky studie, závěry. Souhrn se píše ve třetí osobě, slova se nezkracují. Na zvláštním řádku se uvádí 2-5 klíčových slov či frází (doporučené maximum do 100 znaků).
- **Vlastní text** je u původních originálních prací se statistickým zpracováním zpravidla rozdělen na úvod, materiál (nebo soubor) a metodiku, výsledky, diskusi a závěr. Členění ostatních odborných prací se řídí povahou sdělení. Důrazně doporučujeme autorům řídit se pravidly CONSORT u randomizovaných klinických studií, případně PRISMA u systematických přehledů. Pokud možno, používejte metrický systém. Přílohy (obrázky, grafy, tabulky, ...) nezařazujte do textu, ale přiložte ve zvláštních přílohách, jak je uvedeno níže.
- **Literatura, citace a odkazy** - citace se řadí a číslovají podle pořadí výskytu v textu. Pořadové číslo citace se v textu uvádí v hranatých závorkách, např. [1]. Citace a odkazy jsou následně sepsány v části textu "Literatura", "Citace" nebo "Odkazy". Cituje se podle normy NISO Z39.29-2005 (revidováno 2010). Jde o citační normu používanou dle doporučení mezinárodní komise pro vedení medicínského výzkumu - ICMJE - National Information Standards Organization NISO Z39.29-2005 (R2010) Bibliographic References, používané National Library of Medicine, v databázích této organizace. Příklady typů citací jsou uvedeny zde:

CITACE ČLÁNKU:

Rose ME, Huerbin MB, Melick J, Marion DW, Palmer AM, Schiding JK, et al. Regulation of interstitial excitatory amino acid concentrations after cortical contusion injury. *Brain Res.* 2002;935(1-2):40-6.

(pokud má článek více než 6 autorů, doplňte zkratkou „, et al.“)

CITACE KNIHY / MONOGRAFIE

Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. *The genetic basis of human cancer.* New York: McGraw-Hill; 2002. p. 93-113.

ELEKTRONICKÉ MATERIÁLY (článek, kniha, software)

Aboud S. Quality improvement initiative in nursing homes: the ANA acts in an advisory role. *Am J Nurs* [Internet]. 2002 Jun [cited 2002 Aug 12];102(6):[about 1 p.]. Available from: <https://ovidsp.tx.ovid.com/> Subscription required.

Foley KM, Gelband H, editors. Improving palliative care for cancer [Internet]. Washington: National Academy Press; 2001 [cited 2002 Jul 9]. Available from: <https://www.nap.edu/catalog/10149/improving-palliative-care-for-cancer>.

Golda TG, Hough PD, Gay G. APPSPACK (Asynchronous Parallel Pattern Search). Version 5.0.1 [software]. Sandia National Laboratories. 2007 Feb 16 [cited 2016 Apr 4; downloaded 2010 Jan 5]. Available from: <https://dakota.sandia.gov/packages/hopspack>

Zkratky názvů nejčastěji citovaných ortodontických a stomatologických časopisů jsou uvedeny v Tab. 1. Za literaturou se uvádí jméno a kontakt na prvního autora příspěvku.

Podrobný popis citačních norem a odkazů je k dispozici zde:

https://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html#books

Celý popis citační normy je k dispozici zde:

<https://www.niso.org/publications/ansiniso-z3929-2005-r2010>

- **Přílohy - Obrazová dokumentace** (grafy, schémata, fotografie, rtg snímky, ...) se přikládají k rukopisu jako samostatné přílohy, každá příloha zvlášť. Legenda k obrazové dokumentaci se přikládá ve zvláštním souboru. Místo, kam se má příloha v textu umístit, je vhodné označit v textu. Pokud je to nutné, je také doporučeno označit orientaci obrázků. Jinak je za platnou orientaci považována orientace určená příslušným souborem. Obrázky musí být upraveny tak, aby se daly reprodukovat, především být čitelné a v dostatečném rozlišení a musí být zaslány v grafickém formátu (.jpg, .png, .bmp, .tiff). Pokud možno, používejte formáty bez ztrátové komprese dat (.eps, .tiff, .bmp). Grafy jsou předávány ve formátu grafickém, včetně příslušných vstupních dat a propojení s nimi (MS Excel, OpenOffice). Fotografie a rentgenové snímky musí být uloženy ve formátu min. 250-300 dpi. Doporučujeme CMYK formát nebo barevnost ve stupních šedi. U obrázků přejetých z jiných prací je nutné toto uvést a připojit souhlas autora, pokud je to vyžadováno. Stejně je nutno postupovat u obrázků upravených dodatečně, pokud vychází z práce jiného autora či se na ně vztahuje autorský zákon. Za úpravu jsou považovány i jakékoliv nelineární operace s obrazovými daty a takové úpravy je nutné u daného obrázku uvést.
- **Přílohy - neanonymní data** - fotografie obličeje pacienta musí mít souhlas zobrazené osoby se zveřejněním (Informovaný souhlas), v opačném případě bude redakce nucena vrátit obrázky autorovi k provedení anonymizace. Formální souhlas se zveřejněním obrazové dokumentace u subjektů výzkumu není vyžadován, pokud z obrázku není možná identifikace osoby (zejména u rtg snímků, CT snímků, výsledků UZ vyšetření apod., pokud neobsahují prvky, které by mohly osobu identifikovat). Za dostatečnou anonymizaci není považováno překrytí očí či prosté rozmazání části obličeje. Je zapotřebí buď použít jen tu obrazovou dokumentaci, která identifikaci neumožňuje (odstranit např. části obličeje, které nesouvisí s předmětem výzkumu) nebo tuto dokumentaci upravit rozsáhleji. Pacienti také nesmí být označováni jmény nebo iniciálami (ani jinými údaji, které by umožnily identifikaci subjektu), ale pouze pořadovými čísly, či jinými interně zavedenými značkami, které nejsou veřejně dostupné a spárovatelné s osobními údaji. U upravených fotografií je nutné vždy uvést rozsah provedených úprav. Tyto úpravy nesmí zkreslit či znehodnotit samotný výzkum.
- **Přílohy - tabulky** - se přikládají k rukopisu jako samostatné přílohy, každá příloha jako zvláštní soubor. Doporučujeme již samotné soubory s jednotlivými přílohami pojmenovat tak, aby nevznikly pochybnosti o umístění přílohy v textu. Legenda k

tabulce se uvádí nad tabulkou, vysvětlivky pod tabulkou. Místo, kam se má tabulka v textu umístit, je vhodné označit v textu. Tabulky jsou přiloženy ve formátu textovém (MS Word, OpenOffice). V případě grafů, vyplývajících z tabulek či mající propojení na tabulky, je možno tabulky a grafy předat společně, aby zůstalo toto datové propojení zachováno. V tomto případě ale musí být zachována možnost s grafy a tabulkami pracovat také nezávisle.

12.2. Přílohy k zaslanému příspěvku

Dále je autor povinen k samotnému rukopisu (pravidla uvedená výše) přiložit následující:

- prohlášení o tom, že se jedná o vlastní původní práci autora či autorů
- prohlášení o tom, že práce současně nebyla a nebude nabídnuta jinému periodiku
- prohlášení, že autoři nemají komerční, vlastnické nebo finanční zájmy na produktech nebo společnostech popsanych v tomto článku (tato tři prohlášení je možno spojit do jednoho dokumentu)
- prohlášení o vyloučení střetu zájmů (Conflict of interests Consent) pro všechny autory práce a přispěvatelů k práci
- prohlášení o respektování práv subjektů výzkumu (Human and Animal rights Consent)
- prohlášení o dodržování pravidel informovaného souhlasu (Informed Consent), platí pro subjekty výzkumu, zvláštní pozornost je potřeba tomuto věnovat, pokud v práci z podstaty článku jsou používána neúplně anonymizovaná data
- souhlas etické komise s provedením výzkumu (Ethical committee Consent), v případě retrospektivních i prospektivních studií
- prohlášení o tom, že práce byla vedena v souladu s etickými pravidly časopisu
- souhlas s převodem autorských práv na časopis Ortodoncie

V případě potřeby je autor povinen doložit také:

- souhlas jiného držitele autorských práv k reprodukci obrázků a jiného převzatého materiálu
- souhlas subjektů výzkumu se zveřejněním fotografií či jiných osobních dat v článku, a i to pouze v případě, že je to nezbytné pro validitu výsledků
- informace o případné anonymizaci materiálů použitých v článku

V průvodním dopise (zpravidla jako součást titulní strany) je dále třeba uvést kontaktní adresu prvního autora, telefonní číslo a e-mail. K dopisu je třeba přiložit fotografie autorů v elektronické formě (jpg nebo tiff). Tyto fotografie budou zveřejněny v záhlaví článku.

Rukopis bude následně posouzen třemi odbornými recenzenty redakční rady. Jména recenzentů nejsou autorovi sdělena, stejně tak recenzenti neznají jména autorů článku. Práce nevyhovující po obsahové nebo formální stránce budou vráceny autorům k přepracování. Pokud jsou nutné větší úpravy článku, vyhrazuje si redakce právo znovu článek podstoupit recenznímu řízení. Práce přijaté k publikování budou zaslány autorům k případné korektuře. Autorská korektura slouží pouze k opravě tisko-vých chyb, nelze při ní text obsahově měnit nebo doplňovat. Provádí se elektro-nicky. Korektury je třeba vrátit obratem, jinak si redakce vyhrazuje právo vydat text bez autorizace. Zasláná dokumentace se vrací jen po dohodě. Uveřejněná práce se stává majetkem časopisu Ortodoncie. Přetisknout její část nebo použít obrázku v jiné publikaci lze jen s citací původu.

12.3. Check-list pro autory

Před zasláním rukopisu se přesvědčte, zda posíláte VŠECHNY body, které jsou zapotřebí. Touto kontrolou ušetříte čas sobě i redakci a zjednodušíte komunikaci. Bez zaslání všech potřebných dokumentů nebude rukopis přijat k publikaci a budete požádáni o doplnění. Seznam je zde:

1. Úvodní strana
2. CRediT seznam
3. Poděkování / financování
4. Souhrn / Abstrakt, klíčová slova
5. Vlastní text
6. Citace / reference / odkazy
7. Přílohy textu (tabulky, grafy, obrázky, ...)
8. Prohlášení o původu práce, originalitě a nepublikování v jiném periodiku
9. Prohlášení o dodržení pravidel střetu zájmů
10. Prohlášení o respektování práv osob a zvířat v medicínském výzkumu
11. Prohlášení o dodržení pravidel informovaného souhlasu
12. Prohlášení o dodržování etických pravidel časopisu
13. Souhlas s poskytnutím autorských práv k časopisu
14. Dohoda o autorských právech

15. Souhlas etické komise
16. Souhlasy jiných autorů k použití převzatého materiálu
17. Souhlas subjektů výzkumu ke zveřejnění jejich dat v článku
18. Informace o anonymizaci dat a úpravě obrazových materiálů

Body 1 - 14 jsou POVINNÉ, body 15 - 18 zasílejte v případě, že je to v rámci dané práce vyžadováno. Pro body 2, 8 - 14, 16, 17 můžete použít předpřipravené formuláře, dostupné na webových stránkách. Tyto formuláře je možné v některých případech upravit dle konkrétní situace, doplnit či změnit. Vždy ale musí být zachovány prvky, které jsou redakcí vyžadovány dle redakčních pravidel (dostupné taktéž na webových stránkách). Body 1, 3 - 7, 15 vytváří autor článku.

12.4. Postupy jiných typů příspěvků

Zvláštnosti v postupu při zasílání příspěvků v kategorii “Systematické přehledy” a “Meta-analýzy”

Příspěvky v uvedené kategorii musí být připraveny dle současných pravidel PRISMA (Preferred Reporting for Systematic Reviews and Meta-Analyses). Bez dodržení těchto pravidel nebude článek do časopisu Ortodontie přijat. Doporučujeme seznámit se s těmito pravidly ve zjednodušené podobě a již upravenými pro potřeby oboru ortodontie, např:

https://www.elsevier.com/_data/promis_misc/YMOD_Model_Orthodontic_Systematic_Review.pdf

https://www.elsevier.com/_data/promis_misc/YMOD_Guidelines_for_Systematic_Reviews_and-Meta-Analyses.doc

Zjednodušený postup (PRISMA flow diagram) a potřebné parametry (PRISMA check-list) jsou k dispozici také na webových stránkách časopisu Ortodontie.

Zvláštnosti v postupu při zasílání příspěvků v kategorii “Randomizovaných klinických studií”

Randomizované klinické studie musí splňovat pravidla CONSORT (Consolidated Standards of Reporting Trials). Bez aplikace těchto pravidel nebude článek k publikaci přijat. Doporučujeme seznámit se s těmito pravidly ve zjednodušené podobě, např.:

https://www.elsevier.com/_data/promis_misc/ajodo_rct_guidelines.pdf

Zjednodušený postup (CONSORT flow diagram) a potřebné parametry (CONSORT check-list) jsou k dispozici také na webových stránkách časopisu Ortodontie.

Zvláštnosti v postupu při zasílání příspěvků v kategorii “Kazuistiky”

Časopis Ortodontie umožňuje zveřejnit kazuistické případy, které souvisí s oborem. Případy by měly být originální, zajímavé a měly by mít klinické využití. Příspěvky v této kategorii lze zaslat v různých formátech, je zapotřebí dodržet ale technické parametry, jak jsou popsány výše (zejména kvalita a popis fotografií a obrazové dokumentace). Pokud je to z hlediska příspěvku možné, doporučujeme příspěvek s kazuistikou členit následovně:

- **ÚVOD** - je vhodné uvést, co je podstatou problému u daného případu. Krátce by zde měla být uvedena také literatura, která je k danému tématu dohledatelná.
- **DIAGNÓZA A ETIOLOGIE** - v této části by autor měl shrnout diagnostické nálezy u pacienta. Je vhodné se zaměřit na abnormální parametry a faktory. Krátce by měla být uvedena také anamnéza. Připomínáme, že součástí rtg dokumentace je také analýza kefalometrických snímků. Stručně je možné uvést i etiologii daného problému.
- **LÉČEBNÝ PLÁN** - tato část by měla obsahovat popis stanoveného léčebného plánu. Součástí jsou také předpokládané cíle léčby u daného pacienta. Je také vhodné uvést alternativní léčebné postupy, pokud jsou k dispozici, včetně popisu výhod a nevýhod u jednotlivých léčebných postupů.
- **LÉČBA** - popis průběhu léčby. Je doporučeno zahrnout hlavní léčebné kroky, není nutno dokumentovat vše. U dokumentace léčby je vždy nutno uvádět časové údaje, použitý aparát nebo mechaniku.
- **VÝSLEDKY LÉČBY** - měly by odpovídat stanoveným cílům léčby. Součástí by měl být také popis nežádoucích efektů a rizik, které během léčby mohou nastat.

- DISKUZE - tvoří nejdůležitější část článku s kazuistickým případem. Měla by jednak zahrnout, proč je případ unikátní a vhodný k publikaci a také by měla nabízet přehled podobných, již publikovaných případů.
- SOUHRN A ZÁVĚR - má velmi krátce shrnout výsledek a přínos dokumentovaného postupu
- REFERENCE A ODKAZY

Hodnocení přínosu kazuistických příspěvků a důvody k jejich přijetí k publikaci lze rozdělit do následujících kategorií. Je na zvážení autora, zda daný příspěvek splňuje níže uvedené parametry pro zařazení článku do kategorie kazuistik, konečné rozhodnutí o zveřejnění je pak na redakci. Kazuistické příspěvky jsou také součástí recenzního řízení.

- unikátnost případu
- úplnost dokumentace, obrazové, rentgenové, atd., včetně časového rozsahu
- kvalita dokumentace
- úplnost popisu použitého léčebného postupu a dodržení stanoveného léčebného plánu
- dodržení pravidel pro zaslané rukopisy (uvedené výše)

12.5. Adresa ke korespondenci

Redakce časopisu Ortodoncie, Doc. MUDr. M. Špidlen, Ph.D., klinika zub-ního lékařství, Palackého 12, 772 00 Olomouc. Tel.: +420 585 859 229. E-mail: redakce@orthodont-cz.cz.

Česká a anglická verze "Pokynů pro autory" je uveřejněna také na internetových stránkách vydavatele: www.orthodont-cz.cz. Na stejném místě jsou zveřejněny dokumenty, které jsou pro autory textů závazné, včetně redakčních pravidel pro publikace v časopisu Ortodoncie. Jsou zde také k dispozici prototypy formulářů, které autor musí předložit zároveň s podáním rukopisu.

13. Elektronické vydání časopisu Ortodoncie

Vzhledem k tomu, že většina medicínských periodik je nyní publikována v tištěné i on-line elektronické verzi, je takto publikován i časopis Ortodoncie. Nároky na elektronické vydání jsou stejné, jako u vydání tištěného. Všechna doporučení a požadavky, které jsou kladeny na verzi tištěnou, jsou vyžadovány také u verze elektronické. Elektronická verze časopisu je veřejně dostupná, bez jakýchkoliv omezení. Obsah je dostupný ihned po zveřejnění.

Na webových stránkách časopisu je zveřejněno vše, co se týká těchto pravidel. Dále jsou zveřejněna jména, pozice a případný střet zájmů u členů redakční rady, u autorů i u přispěvatelů časopisu. Webové stránky také obsahují veškeré dokumenty a informace, které se týkají časopisu. Časopis Ortodoncie je vlastněn Českou ortodontickou společností. Česká ortodontická společnost není ve spojení s financováním výzkumu či sponzoringem u jednotlivých článků.

Z webových stránek časopisu nejsou umožněny žádné placené odkazy na jiné webové stránky. Všechny případné odkazy jsou provozovány bezplatně, s cílem zajistit rychlé spojení k informacím, které provozovatel webových stránek považuje za relevantní. Kdyby přece jen došlo k použití placených odkazů, bude na to uživatel jasně upozorněn. V elektronické verzi časopisu (stejně jako v tištěné verzi), je také jasně oddělena reklama a komerční sdělení od sdělení odborných. Všechny reklamy a komerční sdělení jsou označena.

V archivu článků a verzí časopisu nejsou prováděny žádné změny, pokud to není nezbytně nutné. V tom případě jsou tyto změny vyznačeny spolu s vysvětlením, proč k těmto změnám došlo, a uživatelé jsou na ně upozorněni. A to jednak na webových stránkách časopisu, ale také v následujícím vydání časopisu.

Archivace článků a časopisu je prováděna při jakýchkoliv změnách. Archivace je provedena na dvě nezávislá média. Přístup k článkům a časopisu je veřejný a obsah je dostupný ihned po zveřejnění.

Příloha A - Prohlášení autora článku o “Autorství” příspěvku do časopisu Ortodoncie

Prohlašuji, že v souladu s podmínkami pro publikaci v časopisu Ortodoncie:

- článek nebyl a nebude zaslán celý ani z části jinému časopisu / periodiku ke zveřejnění
- článek byl schválen k publikaci všemi spoluautory a všichni autoři souhlasí se zveřejněním
- nesu / neseme plnou odpovědnost za odborný obsah a originalitu
- беру на vědomí, že zasláním rukopisu redakci autor poskytuje vydavateli licenci k užití svého díla rozmnožováním, rozšiřováním a sdělováním veřejnosti
- byly dodrženy etické zásady pro lékařský výzkum, nedošlo ke střetu zájmů u autorů studie, byla dodržena pravidla pro informovaný souhlas, byla dodržena pravidla pro práci se zvířaty během výzkumu a respektoval jsem práva na ochranu osobních dat a soukromí

Jméno: ..... Kdy a kde: .....

Podpis: .....

Název článku: .....

Příloha B - Prohlášení o střetu zájmů

Já, s ohledem na svoji pozici v Časopise, slibuji a souhlasím s tím, že dodržím následující:

1. Souhlasím s tím, že svoji pozici nevyužiji k prosazování svých vlastních obchodních, komerčních, kariérních ani jiných zájmů.
2. Souhlasím s tím, pokud nebude daný střet zájmů řádně zveřejněn a zdůvodněn, nebudu se účastnit debat nebo rozhodování, kdy by mohlo vydání či nevydání rozhodnutí ze strany Časopisu ovlivnit jakýkoli osobní zájem. V případě jakékoliv změny v oblasti střetu zájmů o tom neprodleně uvědomím redakci časopisu.
3. Souhlasím s tím, že v části, která je dána k dispozici níže, uvedu jakýkoli střet svých zájmů, který by mohl i potenciálně souviset s Časopisem. Příkladem je mimo jiné tato situace: Pokud máte vy nebo váš rodinný příslušník přímý či nepřímý obchodní, finanční nebo majetkový podíl v externím spřízněném subjektu nebo pokud působíte jako poradce či zmocněnec třetí strany a mohlo by to ovlivnit vaše stanovisko k dané záležitosti. Totéž se týká autorů článků či recenzentů, stejně jako vzájemných vztahů mezi nimi.
4. Tyto informace jsou přístupné v rozsahu povoleném zákonem a splňují požadované legislativní normy.

Jméno: ..... Kdy a kde: .....

Podpis: .....

Případný střet zájmů (vyplňte, pokud existuje i jen podezření na případný střet zájmů, včetně popisu situace a dotčených osob / subjektů):

.....

Příloha C - Souhlas autora s pravidly “Užití a práva zvířat a lidí v medicínských studiích”

Souhlas autora článku s pravidly “Užití zvířat v medicínských studiích” a s “Prohlášením o právech lidí a zvířat v medicínském výzkumu”, platnými pro zveřejnění článku v časopise Ortodontie.

Etická komise “organizace, kde je výzkum prováděn” schválila protokoly pokusů na zvířatech. Protokol pokusů byl v souladu se směrnicí “dle platné právní úpravy” č.xxx/xxx.

Já, autor článku, potvrzuji, že výzkum byl veden v souladu s pravidly pro použití zvířat, platnými u instituce a státu, kde byl výzkum / studie proveden/a. Etické standardy studie byly dodrženy. Také plně respektuji ustanovení v “Pravidlech pro autory - ke stažení zde: www.orthodont-cz.cz, která se této problematice týkají. Všechny dokumenty, týkající se práv zvířat a lidí, které jsem v této studii pořídil/a mohu na požádání předat redakci časopisu Ortodontie.

Jméno: ..... Kdy a kde: .....

Podpis: .....

Název článku: .....

Příloha D - Souhlas autora článku s “Etickými principy” časopisu Ortodontie

Tímto potvrzují, že jsem byl/a seznámen/a s pravidly týkajícími se etických principů pro vedení medicínského výzkumu, která jsou stanovena redakční radou a která jsou jednou z podmínek pro publikování článku v časopise Ortodontie. Tato pravidla jsou dostupná na www.orthodont-cz.cz, kde jsem se s nimi obeznámil. Čestně prohlašuji, že bylo během výzkumné práce, která sloužila jako podklad pro zaslaný článek, postupováno dle těchto pravidel a principů a všechna ustanovení byla dodržena. Potvrzují také, že k provedení výzkumu byl získán, pokud je to vyžadováno, souhlas Etické komise pro výzkum ve zdravotnictví a tento dokument přikládám k rukopisu.

Jméno: ..... Kdy a kde: .....

Podpis: .....

Název článku: .....

Příloha E - Příklad souhlasu pacienta/zákonného zástupce se zveřejněním dokumentace

Tímto dávám souhlas se zveřejněním fotografií a jiné dokumentace v předkládaném článku, a to bez nároků na finanční odměnu. Byl/byla jsem informován/a o účelu použití mých osobních dat a souhlasím i s jejich případnou modifikací pro účely článku či případnou anonymizací. Byl/a jsem poučen/a o použití zmíněných dat pouze v souvislosti s danou výzkumnou prací a o právním rámci, ve kterém jsou tato data mou osobou poskytována. Jsem si také vědom/a, že mohu po autorovi článku požadovat poskytnutí verze článku před zveřejněním. V případě nezletilosti souhlas uděluje rodič či zákonný zástupce.

Jméno pacienta / zákonného zástupce: .....

Podpis: .....

Datum a místo: .....

Příloha F - Souhlas autora článku s pravidly “Informovaného souhlasu”

Tímto potvrzují, že jsem byl/a seznámen/a s pravidly týkajícími se informovaného souhlasu, která jsou stanovena redakční radou a která jsou jednou z podmínek pro publikování článku v časopise Ortodontie. Tato pravidla jsou dostupná na www.orthodont-cz.cz, kde jsem se s nimi obeznámil. Čestně prohlašuji, že bylo během výzkumné práce, která sloužila jako podklad pro zasláný článek, postupováno dle těchto pravidel a všechna ustanovení byla dodržena. Potvrzují také, že v případě vyžádání redakční radou časopisu jsem schopen/na předložit informované souhlasy subjektů výzkumu. Zároveň potvrzují, že jakékoliv změny na materiálech (fotky, dokumentace apod.), které byly požadovány pro anonymizaci subjektů výzkumu, nemají žádný vliv na výsledky a závěry studie a nemění vědecké pojetí studie. S tím souvisí i povinnost autora článku poskytnout na vyžádání poskytovatelům informovaných souhlasů článek k nahlédnutí ještě před publikací. Zároveň souhlasím se zveřejněním mé fotografie, kterou jsem poskytl redakci, v záhlaví článku.

Jméno: ..... Kdy a kde: .....

Podpis: .....

Název článku: .....

Příloha G - Autorské právo / copyright

Níže podepsaný autor / autoři převádějí všechna autorská práva k rukopisu článku na Českou ortodontickou společnost, kterážto je vlastníkem časopisu Ortodoncie. Podepsaný autor / autoři prohlašují, že článek je originální, napsaný v souladu s pravidly pro publikování v časopisu Ortodoncie, nepoškozuje práva třetích stran ani jiná autorská práva. Stejně autor / autoři prohlašují, že článek nebyl publikován v jiném periodiku ani není v procesu hodnocení jiným periodikem. Autor / autoři jsou si vědomi odpovědnosti za toto prohlášení. Bližší informace k problematice autorských práv jsou k nalezení na webových stránkách časopisu a autor / autoři jsou povinni se s nimi seznámit.

Jméno: ..... Kdy a kde: .....

Podpis: .....

Název článku: .....

(V případě více autorů je nutné připojit jména a podpisy všech autorů, kteří jsou jako autoři u článku uvedeni) !

Příloha H - CRediT - role autorů, spoluautorů a přispěvatelů

Zveřejnění tzv. CRediT (Contributor Roles Taxonomy) bylo zavedeno za účelem zjednodušení komunikace a spolupráce a ke zvýšení transparentnosti u jednotlivých výzkumů, zvláště v případech, kdy se výzkumu účastní více skupin autorů. Je vyžadováno dle pravidel a doporučení ICMJE. CRediT umožňuje autorům sdílet přesné informace o tom, jak který člen výzkumného týmu přispívá k celkové práci. Hlavní autor je odpovědný za toto přidělení rolí, jednotliví členové výzkumu mohou být přiřazeni k více rolím.

Výčet nejčastějších je zde:

- Koncept výzkumu - stanovení cíle výzkumu a hlavních myšlenek výzkumné práce
- Metodika - metodické postupy, modelování
- Software - programování a vývoj softwaru, potřebného k provedení práce
- Validace - ověření validity výsledků, reprodukovatelnost, replikovatelnost
- Analýza dat - statistické a matematické zpracování dat, technika zpracování dat
- Provedení výzkumu - samotný výzkumný proces, sběr dat
- Zdroje - studijní materiály, materiál k výzkumu, přístroje, nástroje analýzy dat
- Data - práce s daty, získání metadat, archivace
- Psaní článku - výpomoc s psaním článku, korekce textu, úpravy textové
- Vizualizace - příprava prezentací, obrazových dat, grafů, tabulek
- Dohled a administrace - dohled a plánování výzkumných prací
- Získání prostředků - finanční zdroje výzkumu apod.

K jednotlivým rolím, pokud jsou použité, doplňte jména osob. Seznam rolí je možno měnit a doplnit dle potřeby.

Jméno odpovědného autora: ..... Kdy a kde: .....

Podpis: .....

Název článku: .....

Příloha I - Smlouva o autorských právech

Smlouva je uzavřena mezi časopisem Ortodoncie a níže podepsanými autory. Podrobné podmínky smlouvy jsou uvedeny na www.orthodont-cz.cz. Autoři především:

- přihlašují, že přenáší na časopis Ortodoncie veškerá autorská práva k publikaci článku včetně všech práv nezbytných nebo doporučených k použití obrázků a tabulek doprovázejících článek
- Souhlasí s tím, že kopie budou i nadále obsahovat oznámení o autorských právech, které se objevilo v původním publikovaném díle nebo na žádost časopisu Ortodoncie.
- prohlašují, že mají právo a způsobilost k právním úkonům a oprávnění k uzavření smlouvy
- vlastní všechna práva k článku a článek nebyl doposud zveřejněn
- prohlašují, že článek neobsahuje protiprávní nebo pomlouvačné části ani škodlivé informace
- prohlašují, že článek neobsahuje žádné záležitosti třetích stran, pokud toto není uvedeno
- udělují časopisu Ortodoncie právo používat a publikovat jména, biografie a fotografie autorů článku v souvislosti s tímto článkem
- Souhlasí s tím, že odškodní časopis Ortodoncie, její redakční radu, vedoucí pracovníky a zaměstnance za jakékoli ztráty, závazky, škody, náklady, které mohou vzniknout v případě porušení této smlouvy ze strany autorů
- Autoři souhlasí, že poskytnou časopisu Ortodoncie na vyžádání zprávy o pacientech (pokud existují) či jiných datech z výzkumu, pokud jsou tato data potřebná k posouzení článku

Autoři dále mají práva k:

- Právo pořizovat kopie celého nebo části článku pro vlastní použití při výuce
- Právo použít článek nebo část při kompilaci vlastních děl v učebnici, jejíž jsou autory
- Právo pořizovat kopie článku pro interní distribuci v instituci, která autory zaměstnává

Jméno hlavního autora: ..... Kdy a kde: .....

Podpis: .....

Název článku: .....

Jména, kontakt a podpisy VŠECH spoluautorů:

.....
.....
.....

Příloha J - Zkratky názvů nejčastěji citovaných časopisů

American journal of orthodontics	Amer. J. Orthodont.
American journal of orthodontics and dentofacial orthopedics	Amer. J. Orthodont. dentofacial Orthop.
American journal of physical anthropology	Amer. J. phys. Anthropol.
Angle orthodontist	Angle Orthodont.
British journal of orthodontics	Brit. J. Orthodont.
Česká stomatologie	Ces. Stomat.
Československá stomatologie	Cs. Stomat.
European journal of orthodontics	Eur. J. Orthodont.
Fortschritte der Kieferorthopdie	Fortschr. Kieferorthop.
International journal of adult orthodontics and orthognathic s...	Int. J. adult Orthodont. orthognathic Surg.
Journal of clinical orthodontics	J. din. Orthodont.
Journal of prosthetic dentistry	J. prosthet. Dent.
Journal of the American Dental Association	J.Amer.dent.Assoc.
Journal of clinical periodontology	J.clin. Periodont.
Journal of cranio-maxillo-facial surgery	J. craniomaxillofacial Surg.
Journal of oral surgery	J. oral Surg.
Journal of oral and maxillofacial surgery	J. oral maxillofacial Surg.
Journal of orthodontics	J. Orthodont.
Journal of periodontology	J. Periodont.
Ortodoncie	Ortodoncie
Praktické zubní lékařství	Prakt. zubní Lék.
Seminars in orthodontics	Semin. Orthodont.
World journal of orthodontics	World. J. Orthodont.